

Pradžia>Nagrinėjimas teisme>Vaizdo konferencijos>Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Įrodymų rinkimas rengiant vaizdo konferencijas

Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose (civilinių bylų ETT) yra parengęs įvairias informacijos suvestines, kuriose pateikiama praktinė informacija apie taisykles, procedūras ir technines priemones įvairių ES šalių teismų vaizdo konferencijoms vykdyti.

Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1206/2001, kuris apima įvairių ES šalių teismų tarpusavio bendradarbiavimą renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose, nustatoma bendra teisinė sistema, taikoma renkant įrodymus kitoje šalyje, nei yra įsikūręs teismas. Vis dėlto kiekviena ES šalis šioje srityje taiko savo proceso įstatymus, todėl proceso detalės skiriasi atsižvelgiant į šalies, kuriai teikiamas prašymas bendradarbiauti, teisę.

Kad teisminės institucijos skirtingose ES šalyse galėtų lengviau bendradarbiauti ir visapusiškai naudotis vaizdo konferencijomis rinkdamos įrodymus kitoje ES šalyje, Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose (angl. *EJN civil*) parengė informacijos suvestinių rinkinį. Jose pateikiama praktinės informacijos apie įvairių ES šalių taisykles, procedūras ir techninę įrangą.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Paskutinis naujinimas: 21/02/2019

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Belgija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima surinkti abiem šiais būdais. Procedūros parengtos *ad hoc*; Belgijos teisės aktuose nėra nuostatų dėl vaizdo konferencijų, bet jos nedraudžiamos.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Įrodymus galima rinkti ir iš liudytojų, ir iš ekspertų. Praktiškai įrodymai jau buvo surinkti iš šalių pagal 17 straipsnį.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Šiuo atveju turi būti taikoma prašančiojo teismo valstybės nacionalinė teisė. Renkant prašomus įrodymus negali būti pažeidžiami pagrindiniai Belgijos nacionalinės teisės principai (17 straipsnio 5 dalies c punktas)).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Nagrinėjimas vaizdo konferencijos būdu neprivalo vykti teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Prašantysis teismas, remdamasis savo taisyklėmis, nustato, ar teismo posėdis turi būti įrašytas, ir tuo pasirūpina.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) tik olandų, prancūzų ar vokiečių kalbomis (Belgijos teisė).

b) kalbos reikalavimų nėra.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Prašantysis teismas pasirūpina vertimu žodžiu ir padengia vertimo žodžiu išlaidas. Vykstant vaizdo konferencijai vertėjas žodžiu paprastai teikia paslaugas prašančiajame teisme. Tačiau tai nereiškia, kad vertėjas žodžiu fiziškai negali būti šalia liudytojo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Tai nustatoma remiantis prašančiojo teismo valstybės nacionaline teise.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidas padengia prašantysis teismas.

Skambina prašantysis teismas. Kelionės išlaidas taip pat turi padengti prašantysis teismas. Patvirtinusi prašymo gavimą centrinė įstaiga praneša apie tai prašančiajam teismui.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Kitos valstybės teismas praneša liudytojui apie kvietimą, kuriame pabrėžiamas savanoriškas jo dalyvavimo pobūdis.

Centrinė įstaiga prašo prašančiojo teismo išsiųsti jai kvietimą prieš siunčiant J formą. Kvietime turi būti aiškiai nurodyta, kad asmuo buvo informuotas, jog jo dalyvavimas posėdyje yra savanoriškas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal tapatybės dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Tai daroma remiantis prašančiosios valstybės nacionaline teise.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis smuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir smuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Centrinės įstaigos darbuotojas laikinai eina koordinatoriaus pareigas, kad būtų suderinti praktiniai klausimai, kaip antai bandomojo posėdžio ir tikrojo posėdžio data ir laikas.

Už sistemos įjungimą ir išjungimą atsako administratorius (biuro darbuotojas).

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašymus pateikti papildomos informacijos prašančiajam teismui prieš posėdį teikia centrinė įstaiga.

Paskutinis naujinimas: 23/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriešima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (CS) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Čekija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Procedūra grindžiama Aktu Nr. 99/1963 (Civilinio proceso kodeksas su pakeitimais) ir pirmiausia Teisingumo ministerijos įsakymu Nr. 505/2001, kuriuo patvirtinamos apygardų, apskričių ir aukščiausiųjų teismų vidaus ir darbo tvarkos taisyklės.

Remiantis Teisingumo ministerijos įsakymu Nr. 505/2001 10a straipsniu, teisėjų kolegijos pirmininkas (vienas teisėjas) gali naudoti vaizdo ir garso techninę įrangą (vaizdo telefoną), kad išklaustytų liudytoją ar ekspertą, jeigu tai būtina siekiant apsaugoti tam tikrų asmenų teises ar užtikrinti jų saugą arba saugumo ar kitais svarbiais sumetimais ir jeigu tai techniškai įmanoma.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Remiantis Teisingumo ministerijos įsakymu Nr. 505/2001 11a straipsniu, ekspertus ir liudytojus galima išklausti vaizdo telefonu.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Vaizdo telefonas gali būti naudojamas tik liudytojams ir ekspertams išklausti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jeigu teisėjų kolegijos pirmininkas (vienas teisėjas) sutinka išklausti liudytoją ar ekspertą vaizdo telefonu, vieta, į kurią turi atvykti tas liudytojas ar ekspertas, kad būtų išklaustytas, nurodoma šaukime į teismą. Kitaip tariant, gali būti naudojamos ir kitos vietos, kuriose galima surengti klausymą (pavyzdžiui, vieta, kurioje yra ekspertai ir liudytojai, kaip antai ligoninė ar laboratorija).

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Dokumentuojama liudytojo parodymų esmė. Tam tikros parodymų dalys gali būti įrašomos pažodžiui. Yra ir alternatyvių metodų, kai visi parodymai įrašomi naudojant oficialiąją įrašymo įrangą ar gaunamas garso arba vaizdo ir garso įrašas, jei tai numatyta teisės aktuose arba jei teisėjų kolegijos pirmininkas (vienas teisėjas) nusprendžia, kad galima naudoti tokius metodus.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu liudytojas nemoka kalbos, kuria vyksta klausymas, jis turi teisę naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis pagal Konstitucinio akto Nr. 2/1993 37 straipsnio 4 dalį (Pagrindinių teisių ir laisvių chartiją). Remdamasis Civilinio proceso kodeksu 18 straipsnio 2 dalimi, teismas skiria vertėją žodžiu proceso šaliai, kurios gimtoji kalba nėra čekų kalba, jeigu vykstant procesui paaiškėja, kad tai būtina.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Pagal Civilinio proceso kodeksu 18 straipsnio 1 ir 2 dalis teismas turi suteikti šalims vienodas galimybes naudotis savo teisėmis ir skirti vertėją žodžiu proceso šaliai, kurios gimtoji kalba nėra čekų kalba, jeigu vykstant procesui paaiškėja, kad tai būtina.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Įteikdamas asmeniui šaukimą į teismą, teismas veikia pagal Civilinio proceso kodeksu 51 straipsnį. Nebent įstatymuose ar specialiosiose teisės normose būtų nustatyti kiti reikalavimai dėl šaukimo į teismą, šaukime į teismą turi būti pateikta ši informacija: byla, kurią nagrinėjant šaukiamas dalyvauti asmuo, teismo posėdžio dalykas, vieta ir pradžios laikas, šaukimo priežastis, šaukiamo asmens statusas nagrinėjamoje byloje, šaukiamo asmens pareigos vykstant teismo procesui ir, jei taikoma, tikėtina proceso trukmė. Šaukimas gali būti įteikiamas popieriuje arba elektroniniu pavidalu ir skubiais atvejais telefonu arba faksu. Jeigu liudytojas ar ekspertas bus išklausomas vaizdo telefonu ir išklausomas asmuo turi atvykti į klausymą kito teismo teritorijoje, šaukimą įteikia teismas, kurio teritorijoje asmuo turi atvykti į klausymą, ir prašantysis teismas prašo to kito teismo bendradarbiauti atliekant šį veiksma (siunčiamas prašymas). Remiantis Civilinio proceso kodeksu 115 straipsnio 2 dalimi, šaukimas į teismą turi būti įteikiamas šalims taip, kad jos turėtų pakankamai laiko pasiruošti (paprastai likus bent 10 dienų iki klausymo datos), nebent tai būtų parengtinis bylos nagrinėjimas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Naudojantis vaizdo konferencijos priemonėmis reikia mokėti transliavimo mokesčių. Už informacijos transliavimą turėtų mokėti vaizdo konferenciją užsakęs prašantysis teismas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Remiantis Civilinio proceso kodeksu 126 straipsnio 1 dalimi, bet koks fizinis asmuo, kuris nėra proceso šalis, gavęs šaukimą, privalo atvykti į teismą ir duoti liudytojo parodymus. Asmenys gali atsisakyti duoti parodymus tik jeigu dėl jų parodymų jiems arba jų artimiesiems kiltų baudžiamojo persekiojimo rizika. Prieš posėdžio pradžią liudytojai visuomet informuojami apie jų parodymų svarbą, jų teises ir pareigas ir baudžiamąsias melagingų parodymų pasekmes.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Posėdžio pradžioje pagal Civilinio proceso kodeksu 126 straipsnio 2 dalį teismas privalo nustatyti liudytojo tapatybę. Tai paprastai daroma prašant liudytojo pateikti tapatybės kortelę arba pasą.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Remiantis Privatinės tarptautinės teisės akto Nr. 91/2012 104 straipsnio 1 dalimi, kitos šalies valdžios institucijai paprašius liudytojai, ekspertai ir šalys gali būti išklausomi prisiekus. Liudytojų ir proceso šalių priešaiškos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad į visus teismo užduotus klausimus atsakysiu išsamiai ir sąžiningai ir nieko nenuslėpsiu“. Eksperto priešaiškos tekstas: „Prisiekiu, duodamas garbės žodį, kad nuomonė, kurią pateiksiu, pagrįsta visomis mano žiniomis ir įsitikinimu“. Jei duodama paskesnė priešaiška, jos žodžiai keičiami atitinkamai.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Dėl konkrečių aspektų tariamasi rengiantis vaizdo konferencijai ir atsižvelgiant į prašančiojo ir prašomojo teismų poreikius.

Paskutinis naujinimas: 28/02/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (de) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūs pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Vokietija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymų rinkimas vaizdo konferencijos priemonėmis leidžiamas pagal Vokietijos civilinio proceso teisę, kaip numatyta Civilinio proceso kodekso (ZPO – *Zivilprozessordnung*) 128a straipsnio 2 dalies pirmame sakinyje, jei šalys sutinka. Nagrinėjimas turi būti sinchroniškai transliuojamas vaizdo ir garso priemonėmis į vietą, kurioje vykstant posėdžiui yra liudytojas ar ekspertas, ir į teismo posėdžių salę. Jeigu šalims, teisiniams atstovams ar patarėjams leidžiama būti kitoje vietoje, nagrinėjimas turi būti sinchroniškai transliuojamas vaizdo ir garso priemonėmis ir į tą vietą. Vykstant bylos nagrinėjimui vaizdo priemonėmis Vokietijos teisme pagal prašymą, pateiktą remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1206/2001 (aktyvioji teisminė pagalba), norint atlikti tam tikrus pakeitimus gali reikėti taikyti ZPO 128a straipsnį, nes įrodymus renkantis teismas nėra bylą nagrinėjantis teismas, kuriam svarbus tiesiogiai susidarantis įspūdis. Jeigu prašantysis teismas prašo surinkti įrodymus tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį (pasyvioji teisminė pagalba), iš esmės visi prašymai tiesiogiai surinkti įrodymus naudojantis ryšio priemonėmis turi būti vykdomi; taip pat galimas įrodymų rinkimas ne tik pagal ZPO 128a straipsnį. Atsisakyti vykdyti prašymus galima tik 17 straipsnio 5 dalyje išvardytais pagrindais. Tačiau centrinė įstaiga gali nustatyti tiesioginio įrodymų rinkimo sąlygas pagal Vokietijos teisę.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Liudytojai, ekspertai ir proceso šalys gali būti išklaunami vaizdo konferencijos priemonėmis (ZPO 128a straipsnio 2 dalies pirmas sakiny).

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Pagal Vokietijos civilinio proceso teisę įrodymai gali būti renkami apklausiant liudytojus, ekspertus ir proceso šalis vaizdo konferencijos technologijų priemonėmis (ZPO 128a straipsnio 2 dalis). Kitų įrodymų (dokumentų ir vizualios apžiūros) rinkimas vaizdo konferencijos priemonėmis konkrečiai nenumatomas.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įstatymuose nenustatyta, kur turi vykti asmens apklausa. Tačiau pagal Vokietijos civilinio proceso teisę vieta, iš kurios vyksta transliacija į teismo posėdžių salę, turi būti Vokietijoje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

ZPO 128a straipsnio 3 dalies pirmame sakinyje nenumatyta galimybė įrašyti vaizdo konferencijos priemonėmis rengiamus klausimus. Tačiau įrašas gali būti įrodymai, renkami teikiant teisminei pagalbai tiesiogiai renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Kai pateikti prašymai pagal 10–12 straipsnius, klausimas turi vykti vokiečių kalba. Jeigu posėdyje dalyvauja vokiečių kalbos nemokantys asmenys, turi būti pakviestas vertėjas žodžiu. Vertėjo žodžiu paslaugų galima atsisakyti, jeigu visi dalyvaujantys asmenys moka atitinkamą užsienio kalbą.

b) Kai teisminei pagalbai teikiama renkant įrodymus tiesiogiai, nagrinėjimo kalbą nustato prašantysis teismas. Tačiau centrinė įstaiga gali priimti sprendimą pagal 17 straipsnio 4 dalį nustatyti tiesioginio įrodymų rinkimo sąlygas, pavyzdžiui, susijusias su klausymo ar nagrinėjimo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kai teikiama aktyvioji teisminė pagalba, už proceso vykdymą ir įrodymų rinkimą atsako pagalbai teikiantis Vokietijos teismas. Vokietijos teismams renkant įrodymus vertėjo žodžiu paslaugomis turi būti naudojamosi net jeigu tik vienas dalyvaujantis asmuo nemoka vokiečių kalbos. Teismas turi patikrinti, ar asmuo pakankamai moka vokiečių kalbą, neatsižvelgiant į tai, ar šalys to prašė. Teismas gali laisvai rinktis vertėją žodžiu. Kai teikiama pasyvioji teisminė pagalba pagal 17 straipsnį, sprendimą, ar reikia vertėjų žodžiu ir kuriuos vertėjus pasirinkti, priima prašantysis teismas. Pagal 17 straipsnio 4 dalį centrinė įstaiga gali suteikti leidimą tam tikromis sąlygomis: pavyzdžiui, ji gali reikalauti, kad būtų naudojamosi vertėjų žodžiu paslaugomis. Nustatydama tokias sąlygas, centrinė įstaiga taip pat gali nurodyti, kad įrodymai būtų renkami vokiečių kalba.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Kai teikiama aktyvioji teisminė pagalba, liudytojus ir ekspertus neoficialiai šaukia prašomojo teismo administracija, nebent prašomasis teismas nuspręstų, kad šaukimas turi būti įteikiamas oficialiai. Jeigu teismas nurodo, kad nagrinėjimas vyktų vaizdo konferencijos priemonėmis, asmenys, kurių parodymai transliuojami, turi būti šaukiami atvykti į patalpas, iš kurių vyks transliacija. Šaukime turi būti nurodyta šalys, nagrinėjimo dalykas, nagrinėjimo data ir pasekmės neatvykus. Šaukime turi būti konkrečiai nurodyta nagrinėjimo vieta ir laikas. Konkretus terminas, likus kiek laiko turi būti įteikiamas šaukimas, nenustatytas.

Jeigu prašantysis teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį, apie nagrinėjimo laiką ir vietą išklausomam asmeniui turi pranešti prašantysis teismas. Laikas ir vieta paprastai priklauso nuo padėties Vokietijos teismuose (kur įrengta sistema ir kada galima ja pasinaudoti). Tad nagrinėjimo laikas ir vieta glaudžiai susiję su centrinės įstaigos leidimu. Iš esmės fiksuoto termino nėra; tačiau reikėtų atsižvelgti į tai, kad tarptautinių lygmeniu pašto pristatymas užtrunka ilgiau.

Jokios specialios procedūros, susijusios su pačios vaizdo konferencijos planavimu, nenumatyta. Praktiškai centrinė įstaiga įprasta tvarka paskiria kontaktinį asmenį teisme, kuriame turėtų vykti vaizdo konferencija. Tas asmuo atsako į visus praktinius klausimus.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Vaizdo konferencijų technologijų naudojimas sietinas su įrangos pirkimo, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudomis. Šių sąnaudų negalima nurodyti padengti civilinio proceso šalims. Taip pat reikia mokėti telekomunikacijų mokesčius. Prašomasis teismas gali prašyti padengti jo telekomunikacijų mokesčius pagal reglamento 10 straipsnio 4 dalį, taikomą kartu su 18 straipsnio 2 dalimi.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal Reglamento dėl teisminės pagalbos civilinėse bylose (ZRHO – *Rechtshilfeordnung für Zivilsachen*) 64 straipsnio 2 dalį prašantysis teismas turi informuoti išklausomą asmenį, kad apklausa savanoriška.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Jeigu kyla abejonių dėl išklausomo asmens tapatybės, teismas turi ją patikrinti bet kokiame proceso etape.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaisoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaisa?

Jeigu Vokietijos teismo prašoma surinkti įrodymus prašančiajam teismui vaizdo konferencijos priemonėmis, tai daroma ir priesaikos duodamos remiantis prašančiojo teismo procedūrinėmis taisyklėmis. Kadangi asmens, teikiančio informaciją tiesiogiai renkant įrodymus, bendradarbiavimas ir atitinkamai bendradarbiavimas duodant priesaiką yra bet kuriuo atveju savanoriškas (ir asmeniui turi būti oficialiai pranešta apie tai), prašomasis teismas negali nustatyti papildomų priesaikos reikalavimų. Tačiau centrinė įstaiga turi bet kuriuo atveju užtikrinti, kad būtų paisoma draudimo duoti parodymus arba būtų išklaustam, kurio informaciją teikiantis asmuo negali atsisakyti (pagal Vokietijos teisę). Pavyzdžiai: draudimai apklausti Vokietijos valstybės tarnautojus negavus išankstinio valdžios institucijos, kurioje jie dirba, sutikimo arba apklausti gydytojus neatleidus jų nuo konfidencialumo prievolės.

Sprendimą, ar galima duoti priesaiką ir kokios informacijos reikia iš prašančiojo teismo, priima atitinkama centrinė įstaiga. Priimdama sprendimą dėl leidimo, centrinė įstaiga privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi informaciją teikiančiam asmeniui taikomo draudimo duoti parodymus. Tam centrinė įstaiga gali, pavyzdžiui, patikrinti aplinkybes, kuriomis informaciją teikiantis asmuo tariamai ją įgijo. Pavyzdžiui, pagal Vokietijos teisę Vokietijos valstybės tarnautojai gali teikti parodymus tik gavus išankstinį valdžios institucijos, kurioje jie dirba, sutikimą.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Teismų sistema organizuojama federaliniu principu; tai atitinkamos žemės teismų administracijos atsakomybė. Tai reiškia, kad šiuo klausimu nacionaliniu lygmeniu nėra standartinių taisyklių ir kad įrodymų rinkimo procedūrą vykdo ir įgyvendina atitinkamos žemės teismų administracija. Taigi įvairių žemių procedūros gali gerokai skirtis. Praktiškai procedūrinės taisyklės rengia aukštesnysis apygardos teismas, kurio jurisdikcijai priklauso prašomasis teismas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Iš užsienio gaunami prašymai surinkti įrodymus ir pranešimai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 turi būti vokiečių kalba arba teikiami kartu su vertimu į vokiečių kalbą (ZPO 1075 straipsnis).

Paskutinis naujinimas: 01/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([et](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Estija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymus galima rinkti vaizdo konferencijos priemonėmis. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose 10 straipsnio 4 dalyje numatyta teisė prašyti naudoti vaizdo konferencijos priemones. Vaizdo konferencijos priemonėmis taip pat gali būti naudojamos renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį; centrinė įstaiga ar kompetentinga institucija turi skatinti naudoti tokias ryšio technologijas, kaip vaizdo konferencijos ir telekonferencijos. Estijos teismai aprūpinti būtina vaizdo konferencijų įranga. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 6 dalį (paskelbta [internete](#)) kodekso nuostatos taikomos pagalbai renkant įrodymus Estijoje Europos Sąjungos valstybių narių teismų prašymu, jeigu nenumatyta kitaip pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose. Remiantis kodekso 15 straipsnio 5 dalimi, nebent būtų kitaip numatyta įstatymuose ar tarptautiniuose susitarimuose, Estijos teismas teikia procedūrinę pagalbą vykdamas procedūrinį aktą užsienio teismo prašymu, jeigu pagal Estijos teisę procedūrinis aktas, kurį prašoma vykdyti, priklauso Estijos teismo jurisdikcijai ir nedraudžiamas įstatymais. Procedūrinis aktas taip pat gali būti vykdomas pagal kitos valstybės teisę, jeigu tai būtina nagrinėjant bylą kitoje valstybėje ir dėl to nebūtų pažeisti bylos šalių interesai. Teismo posėdžiams, rengiamiems procedūrinės konferencijos formatu, taikomas kodekso 350 straipsnis. Nėra jokių konkrečių nuostatų ar apribojimų dėl vaizdo konferencijų pagal Reglamentą Nr. 1206/2001, įskaitant procedūrinę konferenciją, kurią tiesiogiai rengia kitos valstybės narės prašantysis teismas pagal reglamento 17 straipsnį.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalimi, procedūrinės konferencijos formatu vykstančio teismo posėdžio dalyvis turi galimybę vykdyti procedūrinius aktus realiuoju laiku, t. y. gali duoti pareiškimą prisiekus arba pareiškimą neprisiekus apeliaciniame procese; pagal 350 straipsnio 2 dalį procedūrinės konferencijos formatu galima išklausti ir liudytoją ar ekspertą.

Tai reiškia, kad proceso dalyvis gali duoti pareiškimą prisiekus arba apeliaciniame procese pareiškimą neprisiekus vykstant procedūrinei konferencijai; procedūrinės konferencijos formatu taip pat galima išklausti liudytoją ar ekspertą.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Žr. atsakymą į ankstesnę klausimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 1 dalį teismas gali organizuoti posėdį procedūrinės konferencijos formatu, kad proceso dalyvis arba jo atstovas ar patarėjas turėtų galimybę per teismo posėdį būti kitoje vietoje ir iš ten realiuoju laiku vykdyti procedūrinius aktus.

Tai reiškia, kad teismas gali organizuoti procedūrinę konferenciją taip, kad apklausiamas asmuo galėtų būti kitur, ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, teismo posėdžius leidžiama įrašyti. Jie turi būti įrašomi Civilinio proceso kodekso 52 arba 42 straipsnyje nustatyta tvarka. Naudojant nuotolinio klausymo technologijas teismuose leidžiama įrašyti posėdžius pagal kodekso 52 straipsnį; tačiau teismuose nėra priemonių tokiems įrašams saugoti, apdoroti ir archyvuoti. Dėl šios priežasties nuotoliniai klausymai praktiškai neįrašomi.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 1 dalį teismo proceso ir teismo procedūrų kalba yra estų kalba. Pagal Civilinio proceso kodekso 32 straipsnio 2 dalį teismo posėdžių ir kitų procedūrinių aktų protokolai rengiami estų kalba. Teismas taip pat gali įrašyti teismo posėdyje duotus parodymus ar pareiškimus užsienio kalba protokole juos išdėstant ta kalba, kuria jie buvo duoti, ir kartu pateikiant vertimą į estų kalbą, jeigu tai būtina, kad parodymai ar pareiškimas būtų išdėstyti tiksliai. Estijos civilinio proceso kodekse nėra konkrečių nuostatų dėl kalbų imant parodymus ar pareiškimą kitos valstybės narės teismo prašymu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose, taip pat dėl kalbų renkant įrodymus pagal reglamento 17 straipsnį.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 34 straipsnio 1 dalimi, jeigu proceso dalyvis nemoka estų kalbos ir neturi atstovo, teismas, jei įmanoma, kviečia vertėją žodžiu ar raštu tokio proceso dalyvio prašymu ar teismo iniciatyva. Vertėjas žodžiu ar raštu nebūtinai, jeigu teismas ir kiti proceso dalyviai supranta proceso dalyvio pareiškimus. Jeigu neįmanoma nedelsiant pasikviesti vertėjo žodžiu ar raštu, teismas priima nutartį, pagal kurią proceso dalyvis, kuriam reikia vertėjo

žodžiu ar raštu pagalbos, turi susirasti vertėją žodžiu ar raštu arba pakankamai estų kalbą mokantį atstovą per teismo nustatytą laiką (kodekso 34 straipsnio 2 dalis). Estijos civilinio proceso kodekse nėra specialių nuostatų dėl vertėjo žodžiu ar raštu buvimo vietos renkant įrodymus pagal reglamentą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Remiantis Civilinio proceso kodekso 343 straipsnio 1 dalimi, siekdamas pateikti informaciją apie teismo posėdžio laiką ir vietą, teismas įteikia šaukimus proceso dalyviams ir kitiems į teismo posėdį šaukiamiems asmenims. Pagal kodekso 343 straipsnio 2 dalį tarp šaukimų įteikimo datos ir teismo posėdžio datos turi praėti bent dešimt dienų. Tas laikotarpis gali būti trumpesnis, jei proceso dalyviai neprieštarauja.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Įrodymų rinkimo sąnaudos pagal Reglamentą Nr. 1206/2001 nurodytos reglamento 18 straipsnyje. Pagal Civilinio proceso kodekso 15 straipsnio 4 dalį prašantysis teismas nedengia procedūrinio akto išlaidų. Procedūrinį aktą vykdomas teismas praneša prašančiajam teismui apie išlaidas ir jos laikomos su bylos nagrinėjimu susijusiomis išlaidomis. Kaip su byla tiesiogiai susijusios išlaidos, įrodymų rinkimo išlaidos turi būti apmokamos pagal kodekso 148 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad, nebent teismas nuspręstų kitaip, su procesu tiesiogiai susijusias išlaidas teismo nurodymu iš anksto padengia proceso dalyvis, pateikęs apeliacinį skundą, dėl kurio tos išlaidos patiriamos. Jeigu apeliacinį skundą teikia abi šalys arba jeigu šaukiamas liudytojas ar ekspertas arba teismo iniciatyva vykdomas patikrinimas, išlaidas lygiomis dalimis pasidalija visos šalys. Kadangi teismai aprūpinti vaizdo konferencijų įranga, už jos naudojimą joks mokestis neturėtų būti imamas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Reglamento 17 straipsnio 2 dalis taikoma informuojant asmenis, kad prašančiojo teismo tiesiogiai vykdoma apklausa yra savanoriška.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal Civilinio proceso kodekso 347 straipsnio 2 dalies 1 punktą teismo posėdžio pradžioje teismas patikrina, kas iš šaukiamų asmenų atvyko, ir nustato jų tapatybę. Kodekse nėra konkrečios procedūros, kaip teismo posėdyje turi būti tikrinama asmenų tapatybė. Teismas turi patikrinti šaukiamų asmenų tapatybę. Tam jis, pavyzdžiui, patikrina šaukiamo asmens tapatybės dokumentą su nuotrauka.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Pagal Civilinio proceso kodekso 269 straipsnio 2 dalį proceso dalyvis turi duoti tokią priešais prieš duodamas parodymus:

„Aš (vardas ir pavardė) prisiekiu, duodamas garbės žodį ir sąmoningai, kad sakysiu visą tiesą nagrinėjamu klausimu nieko nenuslėpdamas, neprisidėdamas ar nekeisdamas“. Proceso dalyvis duoda priešais žodžiu ir pasirašo priešais tekstą.

Pagal kodekso 36 straipsnio 1 dalį estų kalbos nemokantis asmuo turi duoti priešais jam žinoma kalba; pagal 36 straipsnio 2 dalį pasirašomas priešais tekstas estų kalba, tą tekstą tiesiogiai išverčiant asmeniui prieš jam jį pasirašant.

Kodekso 262 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje numatyta, kad prieš duodant parodymus teismas turi paaiškinti liudytojui jo pareigą sakyti tiesą ir kodekso 256–259 straipsnių turinį. Pagal kodekso 303 straipsnio 5 dalį nuostatos dėl liudytojų apklausos taip pat taikomos ekspertų apklausoms. Ekspertas, kuris nėra teismo medicinos ekspertas arba oficialiai sertifikuotas ekspertas, prieš jam pateikiant savo ekspertinę nuomonę, perspėjamas, kad jis negali tyčia pateikti neteisingos ekspertinės nuomonės, o ekspertas tai patvirtina pasirašydamas teismo protokolą arba perspėjimo tekstą. Pasirašytas perspėjimas pateikiamas teismui kartu su eksperto nuomone.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Pagal Civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 3 dalį procedūrinės konferencijos formatu vykstančiame teismo posėdyje turi būti užtikrinama visų proceso dalyvių teisė teikti apeliacinius skundus ir ieškinius ir atsilipti į kitų proceso dalyvių apeliacinius skundus ir ieškinius bei turi būti techniškai saugiai vykdomos kitos teismo posėdžio sąlygos realiuoju laiku transliuojant vaizdą ir garsą iš teismo posėdžių salėje nesančio proceso dalyvio buvimo vietos į teismą ir atvirkščiai.

Kiekviename teisme dirba Registrų ir informacinių sistemų centro darbuotojas, teisme einantis IT specialisto pareigas, kuris užtikrina, kad vaizdo konferencijų įranga tinkamai veiktų, ir sprendžia visas technines problemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašoma informacija nurodoma prašymo formoje. Papildoma informacija priklauso nuo konkrečių kiekvienos bylos aplinkybių.

Paskutinis naujinyimas: 25/07/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Airija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Airijos teismuose įrodymus galima rinkti rengiant vaizdo konferencijas – kitos valstybės narės teismas gali ir pats dalyvauti renkant, ir rinkti juos tiesiogiai. Procedūroms taikoma Aukštojo teismo (angl. *High Court*) praktikos direktyva „HC45. Vaizdo konferencijų ryšio naudojimas renkant įrodymus civilinėse bylose“.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nėra jokių panašaus pobūdžio apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nėra jokių apribojimų dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jei teisėjas neprieštarauja, apribojimai netaikomi.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Airijoje yra įranga, naudojama apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti. Galimybė peržiūrėti tokį įrašą turėtų būti suteikta teismo nurodymu.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei apklausa vyksta Airijoje, turėtų būti vartojama anglų arba airių kalba. Tačiau jei apklausa vyksta ne Airijoje, kalbai netaikoma jokių apribojimų.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu teismo posėdis vyksta Airijoje ir jei klausimas susijęs su šeimos teise ar baudžiamąja byla, Airijos teisminės institucijos turi skirti vertėją žodžiu. Civilinėse bylose pasirūpinti vertimu žodžiu turi šalys.

Jeigu proceso dalyviai prašančiajame teisme nesupranta anglų arba airių kalbos, tas teismas turi pasirūpinti vertimu žodžiu.

Nėra jokių apribojimų dėl vertėjo žodžiu buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Abu teismai susitaria dėl visų procedūros aspektų. Prieš teismo posėdį rekomenduojama išbandyti ryšį, kad jis veiktų tinkamai.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos gali skirtis ir priklausyti nuo įvairių aplinkybių, tarp jų nuo vaizdo konferencijos vietos (t. y. ar ji vyksta teismo, ar kitose patalpose), apklausos laiko (t. y. jei ji vyksta pasibaigus įprastoms teismo darbo valandoms, darbuotojų bus prašoma dirbti ilgiau), būtinybės taikyti kokias nors specialias procedūras ir kokių nors galimų išlaidų, susijusių su įrangos naudojimu. Prašomasis teismas informuos prašantįjį teismą apie išlaidas. Mokėjimai turėtų būti atliekami eurais.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašantysis teismas turi suteikti liudytojui informaciją.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Apklaustino asmens tapatybę privalo nustatyti teismas.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaišioms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaiška?

Priesaika turėtų būti duodama įprastine Airijos teismo tvarka.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl to turi susitarti abu teismai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nereikalinga jokia papildoma informacija, išskyrus tada, kai yra specialių poreikių (pvz., vartojama ženklų kalba, naudojamas asmenims su neįgaliųjų vežimėliais skirtas įėjimas, priešaiškai taikomi tam tikri religiniai reikalavimai ir pan.).

Paskutinis naujinimas: 09/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismų tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Graikija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, bet (kol kas) tik Atėnų pirmosios instancijos teisme.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Apribojimų nėra. Vaizdo konferencijos priemonėmis galima apklausti visus proceso dalyvius.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Apribojimų dėl liudytojų, šalių, ekspertų ir kitų asmenų apklausos žodžiu nėra.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausa gali vykti specialiai tam skirtose patalpose teisme arba Graikijos konsulinėje įstaigoje užsienyje.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Vaizdo konferencijos priemonėmis vykdomus klausymus leidžiama įrašyti ir teismo sekretorius arba Graikijos konsulinės įstaigos užsienyje sekretorius rengia protokolą.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Posėdis turi vykti graikų kalba; prireikus dalyvaus vertėjas žodžiu.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu proceso šalis prašo teismo apklausti liudytoją, šalį ar ekspertą, kuris turėtų duoti parodymus vaizdo konferencijos priemonėmis, bet nemoka graikų kalbos, rasti vertėjas žodžiu ir apmokėti jų paslaugas turi ta šalis. Vertėjai žodžiu turi būti toje pačioje salėje, kurioje yra vaizdo konferenciją vedantis teisėjas arba Graikijos konsulinės įstaigos užsienyje sekretorius.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal Prezidento dekreto Nr. 142/2013 3 straipsnį: „Teismas savo iniciatyva arba šalies prašymu priima sprendimą, ar tam tikroje byloje turėtų būti surengta vaizdo konferencija. Teismas gali spręsti, ar patenkinti tokį prašymą, pirmiausia nustatęs, ar norint veiksmingai išnagrinėti bylą būtina naudoti tokias technologijas. Atsižvelgdamas į kiekvienos bylos aplinkybes, teismas gali patenkinti prašymą surengti vaizdo konferenciją ir prašyti papildomų garantijų, kad procesas vyks tinkamai. a) Šalies prašymu: Suinteresuotoji šalis teismo, kuriame nagrinėjama byla, kancleriui pateikia prašymą surengti posėdį vaizdo konferencijos priemonėmis (Civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 7 dalis) arba apklausą vaizdo konferencijos priemonėmis arba vaizdo konferenciją parodymams išklausti (Civilinio proceso kodekso 270 straipsnio 8 dalis). Prašyme nurodomas teismas arba konsulinė įstaiga užsienyje, asmenų, kurie dalyvaus vaizdo konferencijoje, vardai ir pavardės, jų adresai (įskaitant elektroninio pašto adresus) ir telefono ir fakso numeriai, kuriais su jais galima susisiekti, procedūrinis etapas, kuriame prašoma surengti vaizdo konferenciją, numatoma jos trukmė ir reikiama specializuota įranga. Taip pat nurodomos specialiosios sąlygos, kurias dėl vaizdo konferencijos rengimo nustato šalys. Prašymas gali būti teikiamas bet kuriame proceso etape, jeigu jį tenkinant nebus viršijamas Civilinio proceso kodekse nustatytas tam procedūriniam etapui skirtas laikotarpis. Prašymas ir visi patvirtinamieji dokumentai taip pat gali būti teikiami elektroninėmis priemonėmis pagal taikytinas nuostatas. Už bendravimą planuojant ir rengiant vaizdo konferenciją atsako teismo ir kitos vietos pareigūnai; jis gali vykti bet kokiomis tinkamomis priemonėmis, kaip antai telefonu, elektroniniu paštu ar faksu. Prašymas tenkinamas arba atmetamas teismo sprendimu. Kancleris pateikia sprendimą prašančiajai šaliai bet kokiomis tinkamomis priemonėmis. Jeigu prašymas tenkinamas, prašančioji šalis informuoja kitas šalis, kad procedūrinis etapas vyks vaizdo konferencijos priemonėmis. b) Teismo iniciatyva: Bylą nagrinėjantis teismas gali priimti sprendimą surengti vaizdo konferenciją ir savo iniciatyva praneša apie tai šalims.“

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu proceso šalis prašo teismo apklausti liudytoją, šalį ar ekspertą, kuris turėtų duoti parodymus vaizdo konferencijos priemonėmis, bet nemoka graikų kalbos, rasti vertėjas žodžiu ir apmokėti jų paslaugas turi ta šalis. Šalis sumoka už paslaugas tiesiogiai vertėjui žodžiu.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmenį informuoja teismas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Bylą nagrinėjantis teisėjas turi patikrinti apklausiamo asmens tapatybę. Kad būtų patikrinti kitoje vietoje esančio asmens tapatybė, teisėjui padeda tos kitos vietos kancleris ar sekretorius arba kitas konsulo įgaliotas asmuo.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Bylą nagrinėjantis teisėjas paklausia liudytojo, eksperto ar kito asmens, ar jis pageidauja duoti religinę, ar civilinę priesaiką. Tas pats taikytina vertėjams žodžiu prieš jiems pradėdant darbą.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Prieš vaizdo konferenciją ir joje turi dalyvauti atsakingi teismo pareigūnai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nėra.

Paskutinis naujinimas: 13/09/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([es](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Ispanija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Tai galima padaryti dviem būdais.

Taisyklės ir įstatymai:

- Civilinio proceso įstatymo (*Ley de Enjuiciamiento Civil, LEC*) 177 straipsnis, pagal 2015 m. balandžio 30 d. Įstatymą Nr. 29/2015 dėl tarptautinio teisinio bendradarbiavimo civilinėse bylose;

- dėl vaizdo konferencijų – Organinio teismų įstatymo (*Ley Orgánica del Poder Judicial, LOPJ*) 229 straipsnis; Organinio teismų įstatymo (*Ley Orgánica del Poder Judicial, LOPJ*) 229 straipsnio 3 dalyje leidžiama rengti apklausas, rinkti įrodymus, rengti liudytojų akistatą, tirti, surašyti protokolus, tvirtinti ekspertų išvadas ir rengti posėdžius per vaizdo konferenciją dalyvaujant teisėjui ar teismui, taip pat, jei reikia, dalyvaujant šalims. Joje užtikrinama, kad kiekviena šalis galėtų kvestionuoti kitos šalies įrodymus ir pateikti priešingus įrodymus bei užsitikrinti savo teisę į gynybą. Tai daroma viešame posėdyje, išskyrus išimtinus atvejus.

- 2005 m. rugsėjo 15 d. Bendrosios teismų tarybos (*Consejo General del Poder Judicial*) plenarinio posėdžio susitarimo, kuriuo patvirtinamas Potvarkis Nr. 1/2005 dėl papildomų teismo proceso aspektų, IV antraštinės dalies II skyrius (74–80 straipsniai).

Bylos, kuriose Ispanijai reikalingas užsienio valdžios institucijos bendradarbiavimas

Tose bylose pagal ES teisės viršenybės principą Įstatymas Nr. 29/2015 yra subsidarius, nes pirmenybė šioje srityje teikiama Europos Sąjungos taisyklių ir tarptautinių sutarčių bei susitarimų, kurių šalis yra Ispanija, taikymui. Tarptautinio teisinio bendradarbiavimo civilinėse bylose srityje Ispanijos valdžios institucijos gali bendradarbiauti su užsienio valdžios institucijomis. Nors abipusiškumo nereikalaujama, vyriausybė Karališkuoju dekretu gali nustatyti, kad valdžios institucijos nebendradarbiaus su užsienio valstybės institucijomis, jeigu šios valstybės valdžios institucijos pakartotinai atsisako bendradarbiauti arba nustato teisinį bendradarbiavimo draudimą.

Kai Ispanijos teismai gali palaikyti tiesioginius ryšius su užsienio teismais:

visada paisoma kiekvienoje valstybėje galiojančių įstatymų. Tiesioginiai ryšiai – tai nacionalinių ir užsienio teismų ryšiai, palaikomi be jokių tarpininkų. Tokie ryšiai nedaro poveikio ryšius palaikančių teismų nepriklausomumui ar šalių teisei į gynybą ir nekenkia šiam nepriklausomumui ir teisėms.

Ispanijos teismai atsisako tenkinti tarptautinio teisinio bendradarbiavimo civilinėse bylose prašymus, jeigu:

- prašomo bendradarbiavimo tikslas ar paskirtis prieštarauja viešajai tvarkai;
- procesui, dėl kurio pateikiamas bendradarbiavimo prašymas, taikoma išimtinė Ispanijos jurisdikcija;
- numatomo veiksmo turinys neatitinka prašomo Ispanijos teismo įgaliojimų. Jei taikytina, Ispanijos teismas gali siųsti prašymą kompetentingai institucijai ir informuoti apie tai prašančiąją valdžios instituciją;
- tarptautinio bendradarbiavimo prašymas neatitinka Įstatymo Nr. 29/2015 turinio ir juo nustatytų būtiniausių reikalavimų, todėl negali būti nagrinėjamas;
- vyriausybė Karališkuoju dekretu nustato, kad Ispanijos valdžios institucijos nebendradarbiaus su užsienio valstybės, kuri ne kartą atsisakė patenkinti bendradarbiavimo prašymus arba teisiškai uždraudžia šios valstybės valdžios institucijoms bendradarbiauti, valdžios institucijomis.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Šalių ar bet kurio renkant įrodymus dalyvaujančio asmens įstojimas į bylą neribojamas, nesvarbu, ar jis būtų liudytojas, ar ekspertas. Ekspertams pateiktų įrodymų ir informacijos tinkamumą teismas vertina savo nuožiūra.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Apribojimai, kurie visada yra išimtiniai ir turi būti nustatyti motyvuotu teismo sprendimu, kuriuo atsižvelgiama į apribojimo proporcingumą, yra grindžiami pagrindinių teisių ar nepilnamečių interesų apsauga.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Tai turi vykti teisme, kuriame nagrinėjama byla ir renkami įrodymai, viešajame posėdyje arba išimtiniais atvejais – uždaramame posėdyje. Netaikomi jokie asmens, dalyvaujančio teismo procese per vaizdo konferenciją, buvimo vietos apribojimai. Teismo, kuriame nagrinėjama byla, sekretorius (*Letrado de la administración de justicia*) turi pačiame teisme nustatyti vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų tapatybę, remdamasis iš anksto persiųstais arba tiesiogiai pateiktais dokumentais, arba nurodyti, kad asmeniškai pažįsta asmenį.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip. Be to, jie turi būti įrašomi.

Pagal Civilinio proceso įstatymo 147 straipsnio nuostatas žodinis teismo procesas, teismo posėdžiai ir proceso dalyvių parodymai turi būti įrašomi garsui ir vaizdui atgaminti tinkamoje laikmenoje. Visuose Ispanijos teismuose yra parūpinama garso ir vaizdo įrašymo įranga. Techninė archyvavimo įranga yra DVD, kurį įrašo teismo sekretorius. Kopijos gali būti išduodamos šalims jų sąskaita.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu byla nagrinėjama Ispanijos teisme, atrodytų svarbu, kad byla būtų nagrinėjama ir susiję dokumentai parengti ispanų kalba, nors tai leidžiama daryti viena iš kitų oficialių kalbų – tam tikro šalies regiono oficialiąja kalba (galisų, katalonų, valensiečių ir baskų), jeigu per vaizdo konferenciją apklausiami asmenys moka ir nori vartoti šią kalbą.

Jeigu taikomas 17 straipsnis, neprieštaraujama, jeigu vartojama prašančiosios šalies kalba, nes parodymai duodami savanoriškai.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Civilinėse bylose nagrinėjant bylą ir vėliau, rengiant susijusius dokumentus, galima naudotis vertėjų žodžiu paslaugomis. Jeigu šalis, kuriai reikia vertėjo žodžiu paslaugų, tokio vertėjo neturi, vertėją parūpina teismo tarnybos, kurios tam tikrose autonominėse srityse buvo decentralizuotos. Kitais atvejais šias paslaugas užtikrina Teisingumo ministerija. Šių paslaugų teikimo kainą gali tekti mokėti šaliai, kuri įpareigota padengti bylinėjimosi išlaidas, tinkamai atsižvelgiant į atvejus, kai asmuo turi teisę į nemokamą teisinę pagalbą.

Siekiant veiksmingai užtikrinti, kad per procesą būtų ir toliau galima vykdyti apklausą ir pateikti priešingus įrodymus, vertėjas žodžiu gali dirbti pačiame teisme arba kartu su asmeniu, kuris kalbės teismo posėdžio metu per vaizdo konferenciją.

Visais atvejais vertėjui žodžiu reikia prisiekti arba pažadėti sakyti tik tiesą ir atliekant savo pareigas būti kuo objektyvesniam.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Vidaus apklausos procedūra Reglamento 10 straipsnyje numatytu atveju yra nurodyta LEC 301 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su šalių apklausa; 360 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su liudytojų apklausa, ir 335 ir paskesniuose straipsniuose, kiek tai susiję su protokolų surašymu ir kai jie pateikiami nagrinėti ekspertams ir kryžminei apklausai viešuosiuose teismo posėdžiuose.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Iš esmės vaizdo konferencijos yra nemokamos, tačiau jeigu suinteresuotoji šalis nori gauti įrašo kopiją, ji turi pateikti atitinkamą laikmeną arba sumokėti atitinkamą mokestį.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Tai daroma Ispanijos teismui nurodžius.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Žr. atsakymą į 4 klausimą.

Teismo, kuriame nagrinėjama byla, sekretorius turi pačiame teisme nustatyti vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų tapatybę, remdamasis iš anksto persiųstais arba tiesiogiai pateiktais dokumentais, arba nurodyti, kad asmeniškai pažįsta asmenį.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Būtina skirti toliau nurodytus atvejus:

a) šalis neprivalo prisiekti ar pažadėti per apklausą, nors pranešime dėl patikros atitinkamai šaliai turi būti pranešta, kad jeigu ji neatvyktų be pagrįstos priežasties, teismas gali faktines aplinkybes, su kuriomis ši šalis yra susijusi asmeniškai, laikyti pripažintomis; jeigu šios faktinės aplinkybės nustatomos kaip įrodytos, tai yra labai nepalanku šaliai;

b) liudytojai: prieš duodamas parodymus, kiekvienas liudytojas privalo prisiekti arba pažadėti sakyti tiesą, nes kitaip jam gali būti taikomos sankcijos, nustatytos už melagingus parodymus civilinėse bylose. Teismas praneša liudytojui apie šias sankcijas, jeigu liudytojui jos nėra žinomos.

Jeigu liudytojai yra tokio amžiaus, kad jiems dar negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė, duoti priesaiką ar pažadėti sakyti tiesą nebūtina;

c) ekspertai: pateikdami išvadą ekspertai turi prisiekti arba pažadėti sakyti tiesą, taip pat pareikšti, kad jie veikė ir, jei taikytina, veiks kuo objektyviau, atsižvelgdami į veiksnius, kurie gali būti palankūs ar nepalankūs kiekvienai šaliai, ir kad jiems yra žinomos baudžiamosios sankcijos, kurios gali būti taikomos, ekspertui neįvykdžius savo pareigų. Ši priesaika arba pažadas pakartojamas per teismo posėdį, kai pateikiama nuomonė vykstant rungtyniškumo principu grindžiamam procesui tarp šalių ir teismo.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Dėl garso ir vaizdo priemonių susitariama iš anksto. Vyriausiojo teisėjo sekretoriatas (*Secretaría del Decanato*) arba teismo pareigūnas nustato vaizdo konferencijos datą, laiką ir vietą ir užtikrina, kad ją rengiant dalyvautų pakankamai darbuotojų. Paprastai siekiant užtikrinti tinkamą ryšio ir įrangos veikimą atliekami išankstiniai bandymai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Visa informacija, laikoma tinkama, kad įrodymai būtų renkami kuo tinkamiau ir sklandžiau.

Paskutinis naujinimas: 26/01/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Kroatija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Kroatijos Respublikoje įrodymų rinkimas apklausiant liudytoją, šalį ar ekspertą gali būti atliekamas naudojant vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (toliau – reglamentą) 10–12 ir 17 straipsnius taip, kad, jei įrodymai turi būti renkami pagal reglamentą, Kroatijos Respublikos teismas gali:

1. prašyti rinkti įrodymus tiesiogiai iš kompetentingo kitos valstybės narės teismo arba
2. pagal reglamento 17 straipsnyje nurodytas prielaidas prašyti tiesiogiai rinkti įrodymus kitoje valstybėje narėje.

Įrodymų rinkimas pagal minėtą reglamentą reglamentuotas Civilinio proceso įstatymo (kroat. *Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne novine* (NN; Kroatijos Respublikos oficialusis leidinys) Nr. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14; toliau – ZPP) 507d–507h straipsniuose.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencija gali būti naudojama liudytojams apklausti, taip pat specialistų ir (arba) ekspertų ir šalių parodymams rinkti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Kroatijos Respublikoje nėra specialių apribojimų dėl įrodymų, kuriuos galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, rūšies. Bylą nagrinėjantis teismas sprendžia, kokių rūšių įrodymai bus renkami ir kaip tai bus daroma, kad būtų nustatyta tam tikra faktinė aplinkybė. Teismas savo nuožiūra sprendžia, kurią faktinę aplinkybę jis laikys įrodyta, sąžiningai ir atidžiai įvertinęs kiekvieną įrodymą pavieniui ir visus įrodymus kartu, remdamasis viso proceso baigtimi. Tačiau vaizdo konferencija paprastai naudojama įrodymams rinkti išklausanč šalis ir liudytojus, nes kai įrodymai renkami tikrinant dokumentą arba atliekant tyrimą vietoje, kyla tam tikrų faktinių ir techninių kliūčių.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai apklausa rengiama teisme, tačiau nėra jokių specialių teisinių apribojimų, susijusių su vieta, kurioje šalį reikėtų apklausti naudojant vaizdo konferenciją.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Nėra teisės aktų nuostatų, pagal kurias būtų specialiai reikalaujama įrašyti vaizdo konferencija rengiamas apklausas, tačiau ZPP 126a–126c straipsniuose numatytas apklausų garsinio įrašymo teisinis pagrindas. Oficialių sprendimų dėl garso įrašo teismas priima savo iniciatyva arba šalių prašymu. Garso įrašų saugojimo ir perdavimo būdai, techniniai reikalavimai ir įrašymo būdai reglamentuoti Teismo reglamente (kroat. *Sudski poslovnik*) (NN Nr. 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15 ir 45/16).

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei pateikiamas prašymas pagal reglamento 10–12 straipsnius, apklausa paprastai rengiama kroatų kalba, o kitų kalbų vartojimas civilinėse bylose reglamentuotas specialiu įstatymu (civilinė byla nagrinėjama kroatų kalba, nebent pagal įstatymą konkrečiuose teismuose ji turi būti nagrinėjama kita kalba). Be to, pagal ZPP 102 straipsnį, jei byla nagrinėjama ne šalies ar kitų bylos dalyvių kalba, užtikrinamas vertimas žodžiu į jų kalbą to, kas pasakoma per posėdį, taip pat išverčiami per posėdį įrodymams pateikti naudojami dokumentai.

Jei įrodymai renkami tiesiogiai pagal reglamento 17 straipsnį, įrodymų rinkimas posėdžio metu gali būti vykdomas užsienio kalba, nes tai tiesiogiai daro teismas, kuris prašo surengti posėdį, tačiau turi būti užtikrintas tinkamas vertimas į šalims ir kitiems bylos dalyviams suprantamą kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Iš esmės prašomasis teismas posėdžio reikmėms parūpina patvirtintą teismo vertėją pagal reglamento 10–12 straipsnius. Tam tikromis sąlygomis (ZPP 251 straipsnis, kuriame daroma nuoroda į 263 straipsnį) teismas gali nuspręsti, kad vertimą žodžiu atliks šalies pasiūlyti teismo vertėjai.

Be to, teismas, kuris prašo rinkti įrodymus, ir prašomasis teismas gali susitarti dėl naudojimosi vertimo žodžiu paslaugomis ir vertėją žodžiu gali parūpinti vienas arba kitas teismas. Praktiškai teismo vertėjai žodžiu paskiriami į tą vietą, kurioje yra asmuo, kuriam reikalingas vertimas, arba į prašomojo teismo vietą, jei prašomasis teismas rengia posėdį savo kalba pagal reglamento 17 straipsnį, arba į prašančiojo teismo vietą, jei posėdį rengia prašantysis teismas pagal reglamento 10–12 straipsnius.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal ZPP 242 straipsnį liudytojai gauna rašytinį šaukimą į teismą, kuriame, be kitų dalykų, nurodomas posėdžio laikas ir vieta. Šaukimas į posėdį, kuriame bus renkami įrodymai, apklausiant šalį, turi būti įteiktas šiai šaliai pagal įteikimo asmeniškai taisyklės. Jei šalis turi atstovą, šaukimą į teismo posėdį, kuriame bus renkami įrodymai apklausiant šalis, šaliai ar asmeniui, kuris bus apklausiamas šalies atžvilgiu, perduoda atstovas (ZPP 268 straipsnis, kuriame daroma nuoroda į ZPP 138 ir 142 straipsnius). Liudytojai, kurie negali dalyvauti teismo posėdyje dėl senyvo amžiaus, ligos ar sunkios fizinės negalios, gali būti apklausiami jų namuose. ZPP nenurodyta, prieš kiek laiko liudytojams reikia įteikti šaukimą į teismą; tačiau šalims turi būti suteikta pakankamai laiko pasirengti posėdžiui (bent 8 dienos iki posėdžio).

Jei posėdžiai rengiami pagal reglamento 10–12 straipsnius, prašomasis teismas praneša liudytojui ar šaliai apie posėdžio laiką ir vietą, o jei posėdis rengiamas pagal reglamento 17 straipsnį, šaukimą įteikia prašantysis teismas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal ZPP 153 straipsnį šalis, prašanti rinkti įrodymus, teismo nurodymu privalo iš anksto deponuoti sumą, reikalingą numatomoms įrodymų rinkimo išlaidoms padengti. Jei įrodymus rinkti siūlo abi šalys arba teismas įpareigoja tai daryti savo iniciatyva, teismas prašo, kad abi šalys deponuotų reikalingą sumą lygiomis dalimis.

Išlaidoms, susijusioms su vaizdo konferencija, taikomas reglamento 18 straipsnis.

Kroatijos Respublikoje įrodymų rinkimas naudojant vaizdo konferenciją yra nemokamas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmeniui apie tai pranešama šaukime į teismą, tačiau ZPP papildomų reikalavimų nenustatyta.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš apklausiant liudytojus jų paprašoma nurodyti savo vardą ir pavardę, asmens kodą, tėvavardį, profesiją, adresą, gimimo vietą, amžių ir santykį su šalimis (ZPP 243 straipsnio 3 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešais ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešais?

Pagal ZPP 246 straipsnį teismas gali nuspręsti, kad liudytojas turi prisiekti dėl savo parodymų, tačiau pagal reglamento 17 straipsnyje nurodytą atvejį tam tikromis sąlygomis gali būti taikomos prašančiosios valstybės taisyklės, taip pat ir jei prieš posėdį ši valstybė praneša kompetentingai institucijai ar centrinei prašomosios valstybės įstaigai apie savo ketinimą gauti liudytojų parodymus prisiekus.

Pagal ZPP 270 straipsnį šalys apklausiamos nereikalaujant duoti priešaiską.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

ZPP šiuo klausimu nėra jokių nuostatų, tačiau praktiškai techninis personalas ir atitinkami teismų darbuotojai turi dalyvauti prieš vaizdo konferenciją ir jos metu, kad įvykdytų visus techninius vaizdo konferencijos rengimo reikalavimus.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Nėra nustatyta jokių taisyklių, kuriomis reikėtų vadovautis prašant papildomos informacijos, tačiau nustatant apklausos dieną prašantysis ir prašomasis teismas gali padaryti išvadą, jog būtina išspręsti tam tikrus techninius klausimus, kad apklausa būtų surengta sėkmingai. Iš tikrųjų šiuos klausimus teisėjai paprastai suderina e. laiškais.

Paskutinis naujinimas: 22/02/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Italija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Italijos teisės sistemoje, visų pirma Civilinio proceso kodekse (it. *Codice di Procedura Civile*), nėra konkrečių nuorodų į įrodymų rinkimą naudojantis vaizdo konferencijomis.

Tačiau vaizdo konferencijos iš tikrųjų yra mūsų teisės sistemos bruožas.

Civilinio proceso kodekso 202 straipsnyje numatyta, kad tiriantis teisėjas, rūpindamasis įrodymų rinkimu, turėtų „nustatyti įrodymų rinkimo laiką, vietą ir metodą“. Laikantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001, į įrodymų rinkimo metodus, kuriuos gali taikyti teisėjas, įtrauktos vaizdo konferencijos.

Civilinio proceso kodekso 261 straipsnyje numatyta, kad teisėjas gali naudotis filmuota medžiaga, kuriai parengti reikalingos mechaninės priemonės, įrankiai ar procedūros.

Vaizdo konferencijos konkrečiai numatytos Baudžiamojo proceso kodekse (it. *Codice di Procedura Penale*) (pvz., jo 205b straipsnyje).

Taigi, kalbant apie reglamento 10 ir tolesniuose straipsniuose reglamentuojamą procedūrą, galima atmesti 10 straipsnio 4 dalyje nurodytą apribojimą, kurį sudaro „nesuderinamumas“ su mūsų teisės sistema.

Vienintelis apribojimas, kuris galėtų būti taikomas prašymui surengti vaizdo konferenciją, būtų didelių praktinių sunkumų buvimas.

Kalbant apie įvairių rūšių įrodymų rinkimo metodą, taikomas ES reglamentas ir Italijos Civilinio proceso kodeksas, taip pat atitinkami įgyvendinimo teisės aktai.

Kalbant apie 17 straipsnyje reglamentuojamą procedūrą, patikrinusi, ar įvykdyti 5 dalyje numatyti reikalavimai, ir tada davusi leidimą tiesiogiai rinkti įrodymus, prašomoji valstybė narė turėtų „skatinti“ naudotis vaizdo konferencijomis, kurias, tiesiog kaip įrodymų rinkimo metodą, kiekvienu konkrečiu atveju turėtų patikrinti prašomoji teisminė institucija.

Todėl, išskyrus atvejus, kai kyla didelių praktinių sunkumų, t. y. kai prašomoji teisminė institucija negali naudotis šia ryšių priemone, visi įrodymai gali būti renkami naudojantis vaizdo konferencijomis, jeigu gaunamas pagrįstas prašymas pagal 10 ir tolesnius straipsnius arba duodamas leidimas pagal 17 straipsnį.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencijos yra naudinga priemonė liudytojams ir proceso šalims apklausti. Šiuo atžvilgiu suderinamumo su Italijos teise problemų nėra – priešingai, Italijos teisėje numatyta rinkti liudytojų teikiamus įrodymus, neoficialiai apklausti proceso šalis ir apklausti prisiekusius proceso šalis.

Kalbant apie ekspertų apklausas, reikėtų svarstyti, kaip panaikinti problemos, susijusios su eksperto nuomonės leistinumumu, esminę priežastį, ypač susijusią su tiesioginiu įrodymų rinkimu (17 straipsnis).

Italijos teisėje ekspertų parodymai reglamentuojami Civilinio proceso kodekso 61 ir 191–201 straipsniuose. Ekspertai paprastai rengia raštišką nuomonę (Civilinio proceso kodekso 195 straipsnio 2 dalis), tačiau teismas taip pat gali paprašyti paaiškinimo. Kai nuomonė pripažįstama įrodymu, kliūčių apklausti ekspertus naudojant vaizdo konferencijos metodą neturėtų kilti. Beje, Italijos Civilinio proceso kodekse numatyta, kad „kai teismo pirmininkas mano, jog tai tikslinga, jis kviečia ekspertą dalyvauti diskusijoje kartu su teisėjų kolegija ir pareikšti nuomonę uždarame posėdyje dalyvaujant proceso šalims, kurios gali paaiškinti ir išdėstyti savo argumentus per advokatą“.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Praktiškai atrodo, kad vaizdo konferencija yra veiksminga įrodymų rinkimo, tiesioginės liudytojų apklausos ir šalių pareiškimų išklauskos priemonė.

Vis dėlto taisyklėse tiesiogiai nesprenžiamas įrodymų rūšies ar privalomo pobūdžio klausimas ir gali kilti su eksperto konsultacijomis susijusių praktinių problemų, pavyzdžiui, dėl ranka rašytų įrodymų, genetinių duomenų ar telefonu gautų įrodymų.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įrodymai paprastai renkami prašomosios valstybės narės teritorinę kompetenciją turinčioje teisminėje ar policijos įstaigoje, kuri turi ir reikiamą įrangą, ir registravimo funkcijas atliekančių pagalbinį darbuotojų. Vis dėlto šiuo metu nėra vaizdo konferencijų naudojimo civiliniame procese „atvejų istorijos“.

Kai vaizdo konferencijos naudojamos baudžiamajame procese, paprastai naudojama viena iš galimų tinkamas patalpas turinčių vietų, esanti prašomosios teisminės institucijos Apeliacinio teismo apygardoje (teismo salė, apsaugota teismo salė arba kabinetas įkalinimo įstaigos patalpose).

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Teisės aktuose nenumatyta kliūčių įrašyti teismo posėdžius, kai tai leidžiama prašančiosios valstybės teisės aktuose.

Tačiau įrodymų rinkimui pagal 4 ir tolesnius straipsnius taikomi Civilinio proceso kodekso 126 straipsnis ir to paties kodekso įgyvendinimo nuostatų 46 straipsnis, susiję su proceso įrašų rengimu.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Šis aspektas taisyklėse nėra tiesiogiai reglamentuojamas.

5 straipsnis, kuriame teigiama, kad prašymai turėtų būti rengiami ir ryšiai turėtų būti palaikomi prašomosios valstybės narės valstybine kalba, galėtų būti nuoroda, kuria kalba turi būti rengiami posėdžiai.

Kai prašymai pateikiami pagal 10 ir tolesnius straipsnius, t. y. kai taikoma šalies vidaus teisė, posėdis turi vykti italų kalba.

Civilinio proceso kodekso 122 straipsnyje nustatyta, kad „visame teismo procese privaloma vartoti italų kalbą. Jeigu apklausiamas itališkai nekalbantis asmuo, teisėjas gali skirti vertėją žodžiu“.

Tačiau 17 straipsnyje nurodytuose procesuose taikoma prašančiosios valstybės teisė. Ši nuostata gali turėti padarinių ir dėl kalbos, kuria renkami įrodymai.

Šiuo atveju taip pat turi būti vartojama prašančiosios valstybės kalba. Šiuo atveju gali prireikti vertėjų žodžiu.

Valdžios institucija, turinti kompetenciją leisti tiesiogiai rinkti įrodymus, taip pat galėtų pateikti rekomendacijas dėl įrodymų rinkimo sąlygų; ten galėtų būti nurodyta ir vartotina kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Taisyklėse nėra jokių konkrečių nuostatų šiuo aspektu.

10 ir tolesniuose straipsniuose nurodytuose procesuose taikoma prašomosios valstybės teisė.

Bet kuriuo atveju taikoma Civilinio proceso kodekso 122 straipsnio 2 dalis.

Kodekse numatyta skirti vertėją žodžiu, kai apklausiamas itališkai nekalbantis asmuo. Taigi daroma prielaida, kad teismo proceso (ir teismo proceso teisėjo) kalba yra italų kalba.

Išlaidos vertėjams žodžiu turėtų būti kompensuojamos, jas sumoka prašančioji teisminė institucija (žr. 18 straipsnį).

Dėl 17 straipsnyje nurodytos procedūros žr. 6 punktą. Posėdžio kalba turėtų būti prašančiosios valstybės kalba. Taigi siekiant nustatyti, kas yra atsakingas už vertėjo (-ų) žodžių skyrimą, turėtų būti remiamasi prašančiosios valstybės teise. Šiuo atveju leidimą tiesiogiai rinkti įrodymus duodanti kompetentinga institucija galėtų prašyti informacijos dėl vertėjo žodžių skyrimo.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Civilinio proceso kodekso 250 straipsnyje numatyta, kad teismo pareigūnas suinteresuotos šalies prašymu turėtų informuoti liudytojus, kad jie turi tam tikrą dieną tam tikru laiku atvykti į tam tikrą vietą, ir informuoti juos apie teisėją, kuris rinks įrodymus, taip pat apie teismo procesą, kuriame jie bus apklausiami. Civilinio proceso kodekso įgyvendinimo nuostatų 103 straipsnyje nurodyta, kad liudytojai turi būti informuoti likus bent septynioms dienoms iki posėdžio, į kurį jie šaukiami atvykti.

Liudytojų apklausos reglamentavimo taisyklės numatytos Civilinio proceso kodekso 244–257a straipsniuose ir jo įgyvendinimo nuostatų 102–108 straipsniuose.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal 4 straipsnį (netiesioginiai įrodymai) vykdomų vaizdo konferencijų išlaidos, kaip numatyta 10 straipsnio 4 dalyje, kompensuojamos prašomosios institucijos prašymu pagal 18 straipsnio 2 dalį.

Šis įpareigojimas kompensuoti išlaidas nenumatytas tiesioginio įrodymų rinkimo atveju, kai surengus vaizdo konferenciją juos pagal 17 straipsnį renka užsienio šalies institucija.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašančioji institucija privalo informuoti apklausiamą asmenį, kad įrodymai bus renkami savanorišku pagrindu; pagal 17 straipsnį ši sąlyga yra vienas iš veiksnių, kuriuo grindžiamas leidimas tiesiogiai rinkti įrodymus.

Vis dėlto taisyklėse nenumatyta jokio panašaus įpareigojimo prašomajai teisminei institucijai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustinio asmens tapatybė?

Paprastai prašančioji institucija, rengianti vaizdo konferenciją, privalo patikrinti liudytojų tapatybę pagal 17 straipsnį. Netiesioginių įrodymų atveju, kai vykdoma liudytojų apklausa, liudytojo tapatybės tikrinimas reglamentuojamas Civilinio proceso kodekso 252 straipsnyje, kuriame teigiama: „Tiriantis teisėjas paprašo liudytojo nurodyti savo vardą, pavardę, tėvavardį, amžių ir profesiją ir paragina liudytoją nurodyti, ar jis turi šeiminių ryšių [...] su proceso šalimis ir ar jis yra suinteresuotas teismo proceso eiga“. Tapatybė nustatoma po priesaikos davimo, tai reglamentuojama Civilinio proceso kodekso 251 straipsnyje. Praktiškai tiriantis teisėjas dar paprašo liudytojo pateikti tapatybės dokumentą ir nurodo įrašyti jo duomenis posėdžio protokole.

Kalbant apie apklausiamą proceso šalį, jeigu dalyvauja specialusis prokuroras, taip pat reikia pateikti specialųjį įgaliojimą.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Kalbant apie 17 straipsnyje nurodytą procedūrą, konkrečios taisyklės nėra numatyta. Galėtų būti naudinga gauti informaciją apie melagingų parodymų arba nutylėjimo aktualumą (prašančiosios valstybės) baudžiamajam procesui – tai priklauso nuo prašančiosios valstybės teisės aktų, kuriais reglamentuojamas teismo procesas.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Italijos įkalinimo įstaigų administravimo departamentas, atsakingas už vaizdo konferencijų ryšius, prieš pat vaizdo konferenciją atlikdamas pasirengimo darbus, su užsienio valstybės techniniais darbuotojais patikrina suderinamumą.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Tarptautinės teisinės pagalbos prašanti teisminė institucija kartu su prašymu taip pat turėtų pateikti (jeigu turi) techninę informaciją apie savo šalyje naudojamą vaizdo konferencijų sistemą ir kontaktinio asmens, geriausia techninio specialisto, vardą, pavardę ir telefono numerį ir šioje veikloje vartotina kalbą.

Paskutinis naujinimas: 04/02/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Kipras

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymai gali būti surenkami naudojantis vaizdo ryšiu dalyvaujant prašančiosios valstybės teismui arba tiesiogiai. Tokio perdavimo teisinis pagrindas numatytas nacionalinėje teisėje – Įrodymų įstatymo su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 122(I)/2010, 9 skyriaus 36A straipsnyje. Remiantis 36A straipsniu, teismas savo nuožiūra gali nustatyti bet kokias įrodymų rinkimo sąlygas, kurias jis laiko reikalingomis, jeigu šios sąlygos neprieštarauja Kipro Respublikos tarptautiniams įsipareigojimams.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Tokių apribojimų nėra. Bet kuris asmuo, kurio parodymai laikomi reikalingais, gali būti apklaustas, jeigu prašymas surinkti įrodymus patenka į Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 taikymo sritį ir neprieštarauja nacionalinei teisei.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Įrodymų, kurie gali būti surenkami naudojantis vaizdo ryšiu, rūšys neribojamos, jeigu prašymas surinkti įrodymus neprieštarauja nacionalinei teisei ir prašomas įrodymų surinkimas yra praktiškai įmanomas.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apribojimų nėra.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Įrašomi tik proceso protokolai.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Įrodymai renkami liudijančio asmens gimtąja kalba ir tada juos vertėjas žodžiu verčia į oficialiąją teismo kalbą, t. y. graikų kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Teismo, nagrinėjančio bylą, kurioje atitinkamas asmuo apklausiamas, kanceliarija yra atsakinga už priemonės, būtinas vertimo žodžiu paslaugoms teikti.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos už laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Apklaustinam asmeniui išduodamas teismo šaukimas liudyti, o bylos nagrinėjimo data nustatoma tokia, kad būtų galima laiku apie tai pranešti atitinkamam asmeniui.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Su vertėjais žodžiu susijusias išlaidas padengia valstybė, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas, o techninės pagalbos, teikiamos apklausos dieną, teikimo išlaidas padengia valstybė, kurioje yra liudytojas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Tuo tikslu išduodamas teismo šaukimas liudyti.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Duodama priesaika arba viešai pasižadama sakyti tiesą teisme ir deklaruojami apklaustino asmens duomenys.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Prašantysis teismas turi pateikti apklaustino asmens duomenis. Duodamas priesaiką, apklaustinas asmuo prisiekia Biblija ar Koranu, priklausomai nuo savo religijos, arba viešai pasižada sakyti tiesą teisme.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Ankstesnę negu apklausos dieną užmezgamas bandomasis ryšys, kompetentingoms institucijoms (teismo kanceliarijos skyriams) iš anksto tai suderinus tarpusavyje.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Papildomos informacijos nereikia.

Paskutinis naujinimas: 13/05/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Liuksemburgas

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, gali būti taikomi abu metodai. Didžiąją dalį Liuksemburgi pateiktų prašymų pateikia kitos valstybės narės teismas, kuris siekia apklausti liudytoją vaizdo konferencijos būdu.

Konkrečių teisės nuostatų dėl vaizdo konferencijos nėra, todėl taikomi naujo Civilinio proceso kodekso straipsniai, susiję su liudytojų apklausa, teisei atliekama asmenine patikra ir šalių atvykimu į teismą. Šiuo metu vaizdo konferencija nėra apibrėžiama teismo praktikoje.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencijos būdu surengtose apklausose gali dalyvauti liudytojai, o kai kuriais atvejais – ir šalys bei teismo ekspertai. Iki šiol pateikti prašymai buvo susiję tik su liudytojų apklausomis.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Vienintelis apribojimas, apie kurį reikia žinoti, yra tai, kad liudytojų apklausa yra atliekama savanoriškai. Jeigu liudytojas atsisako dalyvauti apklausoje, Liuksemburgo valdžios institucijos netaiko jokios priemonės, kad įpareigotų jį tai daryti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Tai turėtų būti įrodymai, kuriuos galima gauti teismo patalpose, kuriose yra visa reikiama techninė įranga.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Jeigu prašanti valstybė narė pageidauja įrašyti vaizdo konferenciją, ji privalo gauti Liuksemburge apklausiamo liudytojo sutikimą. Liuksemburgas, kaip valstybė, į kurią kreipiamasi, neįrašo vaizdo konferencijos, nes pagal Liuksemburge galiojančius įstatymus ją įrašyti draudžiama.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

- a) prancūzų, vokiečių kalbomis,
- b) bet kokia kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Liuksemburgo, kaip valstybės, į kurią kreipiamasi, teismas įsipareigoja surasti vertėją žodžiu kiekvieną kartą, kai vertėjas bus reikalingas, kad padėtų veiksmingai bendrauti su prašančia valstybe arba apklausiamu asmeniu.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Liuksemburgo valdžios institucijos, konkrečiai – teismas, kuris atsako už tyrimo priemones, kreipiasi į prašančią valstybę, kad susitartų, kurią dieną ir valandą įvyks vaizdo konferencija. Šaukimas turi būti įteiktas likus ne mažiau nei 15 dienų iki apklausos. Liuksemburgo valdžios institucijos įsipareigoja pakviesti reikiamus asmenis.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Vadovaujantis reglamentu, valstybė, į kurią kreipiamasi, suteikia leidimą surengti vaizdo konferenciją, o prašanti valstybė atsako už visus formalius, organizacinius ir techninius klausimus, įskaitant susijusių asmenų informavimą.

Atsakomybę padengti vaizdo konferencijos organizavimo ir liudytojo išlaidas prisiima Liuksemburgo vyriausybė. Vertėjo žodžiu išlaidas padengia prašanti valstybė.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmuo apie tai bus informuotas šaukime ir jį apie tai informuos teisėjas arba teismo kancleris prieš įvykstant vaizdo konferencijai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Liuksemburgo, t. y. valstybės, į kurią kreipiamasi, teismas nustato asmens tapatybę apklausos pradžioje patikrindamas tapatybės dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Liudytojai ir teismo ekspertai privalo prisiekti, kad sakys tik tiesą. Jiems paaiškinama, kad už melagingus parodymus gali būti skiriama bauda arba laisvės atėmimo bausmė.

Asmenys prisiekia prašančiąjame teisme.

17 straipsnyje numatyta atveju prašanti valstybė taiko savo sąlygas. Vaizdo konferencijoje dalyvaujantis Liuksemburgo, kaip valstybės, į kurią kreipiamasi, teismo teisėjas įsiterpia tik kilus problemų.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Nustatytą dieną ir valandą vaizdo konferencijoje dalyvauja teisėjas, teismo kancleris, technikas ir, jei reikia, vertėjas žodžiu.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prieš įvykstant vaizdo konferencijai turi būti išspręsti tam tikri techniniai klausimai. Kad vaizdo konferencijos būdu rengiama apklausa pavyktų, būtina iš anksto gerai pasiruošti ir užtikrinti veiksmingą asmenų ryšiams bendradarbiavimą.

Paskutinis naujinimas: 18/09/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([hu](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Jis jau išverstas į šias kalbas.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Vengrija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

1952 m. III įstatyme dėl Civilinio proceso kodekso teismui numatyta galimybė šalies prašymu arba savo iniciatyva apklausti šalį, kitus teismo proceso dalyvius ar ekspertą arba apklausti liudytoją naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą. Apklausa naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą labai tinka tais atvejais, kai ši apklausa gali paspartinti procesą arba jeigu toje vietoje, kur nagrinėjama byla, apklausą būtų pernelyg sunku ar brangu surengti.

Taisyklės dėl apklausų naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą nustatytos Civilinio proceso kodekse.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą gali būti apklausiami visi asmenys be jokių apribojimų. Šis būdas gali būti naudojamas šalims ir kitiems teismo proceso dalyviams, taip pat liudytojams ir ekspertams apklausti.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklas gali būti naudojamas šalims ir kitiems teismo proceso dalyviams ir liudytojams, taip pat ekspertams apklausti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausa naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą gali vykti teismo ar kitos įstaigos patalpose, šiam tikslui įrengtuose kambariuose.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Civilinio proceso kodekse nėra jokių nuostatų dėl apklausų, rengiamų naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą, vaizdo ir garso įrašymo.

Tačiau Civilinio proceso kodekse numatyta, kad jeigu apklausos rengiamos naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą, apklausos protokole taip pat turi būti užfiksuotos apklausos aplinkybės, nurodant apklausai naudotose patalpose buvusius asmenis.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, taikomas Civilinio proceso kodeksas. Pagal Civilinio proceso kodeksą teismo procesas vykdomas vengrų kalba, tačiau asmuo negali atsidurti nepalankioje padėtyje dėl to, kad stokoja vengrų kalbos žinių. Per teismo procesą kiekvienas turi teisę vartoti savo gimtąją kalbą arba regiono ar mažumos kalbą, kaip numatyta tarptautiniuose susitarimuose. Prireikus teismas privalo naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas rengia posėdį pagal 17 straipsnio 6 dalį remdamasis savo valstybės narės teisės aktais.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir būtina užtikrinti gimtosios kalbos, regiono ar mažumos kalbos vartojimą, teismas privalo naudotis vertėjo žodžiu paslaugomis.

Civilinio proceso kodekse nėra jokių nuostatų dėl to, kur vertėjas turėtų būti, jeigu apklausa atliekama per uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, turi būti taikomos 17 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Civilinio proceso kodekse nėra jokių specialių nuostatų dėl šaukimo į teismo posėdį naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą. Šaukimas į teismo posėdį turi būti siunčiamas taip, kad pažyma, kuria patvirtinama, kad šaukimas įteiktas pagal teisės aktus, būtų gražinta teismui iki posėdžio.

Jeigu atsakovui reikia įteikti ne tik šaukimą į teismą, bet ir ieškinį, teismo posėdis turi būti rengiamas siekiant užtikrinti ieškinio įteikimą atsakovui paprastai likus bent 15 dienų iki posėdžio datos. Skubiais atvejais teismo pirmininkas gali sutrumpinti šį laikotarpį.

Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, turi būti taikomos 17 straipsnio 4 ir 6 dalių nuostatos.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidos skiriasi, jas apmoka prašantysis teismas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal 17 straipsnio 2 dalį prašantysis teismas turi pranešti atitinkamam asmeniui, kad dalyvavimas posėdyje yra savanoriškas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Asmens, kurį numatoma apklausti naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą, tapatybę tikrinama pagal:

– šio asmens pateiktą informaciją, skirtą jo tapatybei ir adresui patikrinti;

– atvaizdo duomenų perdavimo būdu pateiktą oficialų dokumentą, tinkamą tapatybei nustatyti, arba leidimą gyventi šalyje.

Teismas taip pat naudoja elektronines priemones arba tiesiogines užklausas duomenų bazėse siekdamas patvirtinti, kad:

– informacija, pateikta asmens, kurį numatoma apklausti naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą, siekiant patikrinti jo tapatybę ir adresą, atitinka registruotus duomenis;

– oficialus dokumentas, tinkamas tapatybei nustatyti, ir asmens, kurį numatoma apklausti naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą, leidimas gyventi šalyje atitinka registruotus duomenis ir galioja.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešai komis ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešai komis?

Civilinio proceso kodekse priesaikos teismo procesuose nenumatytos.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Tokių specialiųjų teisės aktų nuostatų nėra. Dėl to turi susitarti prašantysis ir prašomasis teismai. Vis dėlto Civilinio proceso kodekse numatyta, kad dalyvauti asmuo, atsakingas už užtikrinimą, kad šiuo tikslu naudojamoje patalpoje veiktų apklausoms naudojant uždarnosios grandinės telekomunikacijų tinklą reikalinga techninė įranga.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Apskritai nereikalaujama jokios kitos informacijos.

Paskutinis naujinimas: 16/10/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Malta

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Jeigu Malta yra prašančioji valstybė, vaizdo konferencija naudojama kaip kraštutinė priemonė.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Ne, apklausiamų asmenų tipai neapriboti. Gali būti apklausiami liudytojai, ekspertai ir šalis.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Teismas sprendžia, kokie įrodymai yra priimtini.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jeigu Malta yra prašomoji valstybė, asmuo turi būti apklausiamas teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, leidžiama įrašyti vaizdo konferencijos būdu vykdomą bylos nagrinėjimą ir yra tam reikalinga įranga.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Jeigu Malta yra prašomoji valstybė, pagal 10–12 straipsnius prašymai nagrinėjami maltiečių arba anglų kalba.

b) Jeigu Malta yra prašančioji valstybė, pagal 17 straipsnį prašymai teikiami maltiečių arba anglų kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu Malta yra prašomoji valstybė ir todėl turi išklausti parodymus, taikoma Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 596 straipsnio 1 dalis (Maltos teisės aktų rinkinio 12 skyrius), kurioje numatyta, kad „Jeigu teismas nesupranta kalbos, kuria teikiami parodymai, jis paskiria kvalifikuotą vertėją, už kurio paslaugas iš anksto sumoka liudytoją iškvietusi šalis“. Šiuo atveju vertėjas turi būti toje vietoje, kur yra liudytojas.

Jeigu Malta yra prašančioji valstybė pagal 17 straipsnį ir jeigu yra parodymai imami tiesiogiai, vertėjo buvimo vieta priklauso nuo bylos aplinkybių.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Jei parodymai imami pagal 10 ir 12 straipsnius ir Malta yra prašomoji valstybė, taikoma Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 568 straipsnio 1 dalis, kurioje numatyta, kad „Liudytojai į posėdį kviečiami teismo šaukimu, kuris parengiamas suinteresuotosios šalies prašymu“. Tarp posėdžių turėtų būti vieno mėnesio laikotarpis, kad pakaktų laiko įteikti šaukimą liudytojui.

Pagal 17 straipsnį, kai Malta yra prašančioji valstybė, teismas turi nuspręstikokiomis priemonėmis pranešti apklausiamam asmeniui apie posėdžio laiką ir vietą. Tarp posėdžių turėtų būti vieno mėnesio laikotarpis, kad pakaktų laiko įteikti šaukimą liudytojui.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Mokestis už pirmas dvi konferencijos valandas yra 100 EUR.

Mokestis už kiekvieną tolesnę valandą yra 50 EUR.

Taip pat taikomas valandinis techninio darbuotojo mokestis, 58 EUR.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prieš liudytojui duodant parodymus, teismas jį įspėja liudytoją, kad, jeigu jis nesijaučia pasirengęs duoti parodymus, jis turėtų apie tai informuoti prašantįjį teismą.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš duodant parodymus teismas gali paprašyti apklausiamo asmens parodyti savo pasą arba asmens tapatybės kortelę. Prieš teismo posėdį liudytojui pranešama, kad jis turi turėti šiuos dokumentus.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Organizacinio ir civilinio proceso kodekso 111 straipsnį „Liudytojas, išpažįstantis Romos katalikų tikėjimą, bus prisiekiamas pagal šio tikėjimo asmenų praktiką, o liudytojas, neišpažįstantis to tikėjimo, bus prisiekiamas tokiu būdu, kurį jis laiko labiausiai įpareigojančiu jo sąžinei“.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kontaktiniai asmenys:

Charles Calleja, vyresnysis vaizdo ir garso techninės tarnybos specialistas

Šis asmuo yra atsakingas už sujungimą, išbandymą ir techninę pagalbą vaizdo konferencijos metu.

Telefonas +356 25902375, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ charles-george.calleja@gov.mt

Maria Ruth Ciantar, galimybės surengti vaizdo konferenciją nustatymas

Kontaktinis telefonas +356 25902391, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ maria.a.ciantar@gov.mt

Alan J. Darmanin, sekretorius

Telefonas +356 2590221, Valetos Bendrojo teismo 4-o aukšto kanceliarija

✉ alan.a.darmanin@gov.mt

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prieš bylos nagrinėjimo posėdžio prašančiojo teismo prašoma nurodyti:

- laiko juostą
- išbandymo datą ir laiką
- suteiktą IP
- už techninius klausimus atsakingo asmens duomenis ryšiams.

Paskutinis naujinimas: 09/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Nyderlandai

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nyderlandų civilinio proceso teisėje bendrųjų nuostatų šia tema nėra. Tačiau naudotis vaizdo konferencijomis nedraudžiama, taigi šiais atvejais pagal teisės aktus tai įmanoma.

Civilinėje teisėje vaizdo konferencijomis nuolat naudojamos kaip alternatyva teismo pavedimams.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Jeigu asmenį galima apklausti pagal civilinio proceso teisę, tai iš esmės įmanoma padaryti ir rengiant vaizdo konferencijas. Civilinio proceso teisėje specialiųjų nuostatų nėra.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Taisyklių dėl konkrečių apribojimų nėra. Taikomos nacionalinės civilinio proceso taisyklės.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Apklausiai, vykdomai surengus vaizdo konferenciją, konkrečios taisyklės netaikomos. Taikomos nacionalinės civilinio proceso taisyklės. Taikoma taisyklė, kad asmenys turi būti apklausiami teisme. Išimties gali būti daromos, jeigu liudytojas serga arba dėl kitų priežasčių negali atvykti į teismą (Civilinio proceso kodekso (Rv) 175 straipsnis).

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Nyderlandų teismo vykdoma liudytojo apklausa surengus vaizdo konferenciją laikoma lygiaverte tiesioginei įprasto posėdžio translacijai. Pagal teisės aktus, tiriančio teisėjo atliekama liudytojo apklausa užfiksuojama teismo stenogramoje. Tos pačios taisyklės taikomos posėdžiams, kurie vyksta kaip vaizdo konferencija, todėl šie posėdžiai taip pat turi būti įrašomi teismo stenogramoje. Teisės aktais nedraudžiama kartu su teismo stenograma daryti ir vaizdo bei garso įrašo, tačiau šis įrašas neprilyginamas teismo stenogramai.

Pagal būsimus teisės aktus teisėjas gali nuspręsti žodinio posėdžio vaizdo ar garso įrašų pakeisti popierinę teismo stenogramą. Atsižvelgiant į tai, prireikus taip pat gali būti daromas liudytojo apklausos teismo stenogramos įrašas.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu prašomasis teismas yra Nyderlanduose, posėdis vyksta nyderlandų kalba. Šiuo klausimu netaikomos jokios specialios taisyklės.

Įgyvendinamuosiuose Nyderlandų teisės aktuose kompetentingai institucijai leidžiama nustatyti sąlygas kaip tiesiogiai rinkti įrodymus, kuriuos ji laiko naudingais arba reikalingais tinkamam procesui užtikrinti.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Nyderlandų civilinio proceso teisėje nėra nuostatų dėl specialios tvarkos vertėjams žodžiu. Nyderlanduose nagrinėjamos civilinėse bylose proceso šalys iš esmės turi pačios pasirūpinti vertėjais žodžiu.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Pagal įgyvendinamuosius Nyderlandų teisės aktus prašomasis teismas gali nustatyti, kuri iš proceso šalių yra atsakinga už šaukimą, skelbiamą gavus prašymą surinkti įrodymus.

Vienos iš proceso šalių nepristatytą šaukimą perima prašomojo teismo sekretorius. Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę liudytojai turi būti šaukiami likus bent savaitei (pagal būsimus teisės aktus – likus bent 10 dienų) iki posėdžio.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Su specialia forma ir ryšių technologijomis susijusių išlaidų proceso šalys neturi padengti. Šios išlaidos pagal Nyderlandų teisę neperkeliamos. Jas padengia valstybė, iš kurios pagal reglamento 18 straipsnio 2 dalį, aiškinamą kartu su 10 straipsnio 4 dalimi, galima prašyti kompensacijos.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Pagal reglamento 17 straipsnio 2 dalį, jeigu tiesioginis įrodymų rinkimas reiškia, kad asmuo išklausomas, prašantysis teismas tą asmenį informuoja, kad šis veiksmas atliekamas savanoriškai. Daugiau reikalavimų netaikoma.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę tapatybę tikrina teisėjas (Rv 177 straipsnis).

Teisėjas paprašo liudytojų nurodyti savo pavardę, vardą, amžių, profesiją ir gyvenamąją vietą. Jų taip pat paklausiama apie galimus santykius su proceso šalimis (kraujo giminystė ar svainystė, darbo santykiai).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaisoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešaisa?

Pagal Nyderlandų civilinio proceso teisę prieš posėdį teisėjui duodama priešaisa arba garbės žodis. Liudytojas pareiškia, kad liudys tiesą ir nieko daugiau, išskyrus tiesą. Liudytojai, kurie tyčia nesako tiesos, priešaisą sulaužo. Tiesioginis įrodymų rinkimas atliekamas pagal prašančiosios valstybės teisę.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Tarptautinis teisinės pagalbos prašymas, kurio tikslais naudojamos vaizdo konferencijos, vykdomas dalyvaujant atitinkamos jurisdikcijos pagalbiniams informacinių ir ryšių technologijų (IRT) darbuotojams (SPIRIT). Jie pasirūpina techniniais ir logistiniais klausimais.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Kompetentinga institucija turi galimybę prašyti šios informacijos.

Paskutinis naujinimas: 28/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Austrija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Austrijoje galimi ir leidžiami abu įrodymų rinkimo naudojant vaizdo konferenciją būdai. Austrijos civilinio proceso teisė reglamentuojama Austrijos civilinio proceso kodeksu (toliau – ZPO (*Zivilprozessordnung*)), skirtu ginčo teisenai, ir Neginčo teisenos įstatymu (toliau – AußStrG, (*Außerstreitgesetz*)), skirtu neginčo teisenai. Nuostatos, susijusios su įrodymų rinkimu, pateikiamos ZPO (266–389 straipsniai) ir AußStrG (16, 20 ir 31–35 straipsniai, iš dalies pateikiant nuorodą į ZPO), taip pat atskirose nuostatose, kuriomis reglamentuojami konkrečios rūšies procesai, pavyzdžiui, 85 straipsnyje dėl pareigos dalyvauti byloje dėl tėvystės nustatymo. Atitinkamos nacionalinės proceso ir teisės normos išsamiai apibūdintos atsakymuose į toliau nurodytus klausimus ir informacijos suvestinėje „Įrodymų rinkimas. Austrija“.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal ZPO 277 straipsnį (ginčo teisenai) ir AußStrG 35 straipsnį kartu su ZPO 277 straipsniu (neginčo teisenai) vaizdo konferencijos gali būti naudojamos įrodymams rinkti, taigi šalių ir liudytojų apklausoms, taip pat kai ekspertai duoda parodymus.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Pagal ZPO 277 straipsnį (ginčo teisenai) ir AußStrG 35 straipsnį kartu su ZPO 277 straipsniu (neginčo teisenai) vaizdo konferencijos gali būti naudojamos įrodymams rinkti. Tačiau tam gali sutrukdyti faktinės kliūtys, pavyzdžiui, jeigu renkant įrodymus reikia naudoti pažymą ar apžiūrą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Bet kuris asmuo gali būti pakviestas į vietos teismą ir apklaustas per vaizdo konferenciją. Visuose Austrijos teismuose, prokuratūrose ir kalėjimuose yra įrengta bent viena vaizdo konferencijos sistema. Austrijos teisėje nėra taisyklės, pagal kurią vaizdo konferencija įrodymams rinkti leidžiama tik teismo pastatuose.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Austrijos teisėje apklausų įrašymui per vaizdo konferenciją civilinėse bylose netaikomos jokios bendrosios duomenų apsaugos nuostatos. Todėl įrašymui būtinas visų vaizdo konferencijoje dalyvaujančių asmenų sutikimas. Tai taikoma netiesioginiam įrodymų rinkimui, kuris pagal Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ir komercinėse bylose (toliau – Reglamentas) 10 straipsnio 2 dalį turi būti atliekamas pagal prašomosios valstybės teisę.

Tačiau prašymas tiesiogiai rinkti įrodymus pateikiamas pagal prašančiosios valstybės teisę (Reglamento 17 straipsnio 6 dalis). Jeigu pagal minėtą teisę būtų numatyta, kad vaizdo konferencijas galima įrašinėti be atitinkamų asmenų sutikimo, Austrijai tai yra priimtina.

Iš esmės apklausos naudojant vaizdo konferenciją gali būti įrašomos visose vaizdo konferencijų sistemose. Tose vietose, kur teismo procesas paprastai įrašomas (daugumoje baudžiamųjų bylų teismų) apklausoms per vaizdo konferenciją įrašyti gali būti naudojama esama techninė įranga. Apklausą galima įrašyti bet kurioje kitoje vietoje tiesiog įdiegiant atitinkamą saugojimo laikmeną.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Pagal Reglamento 10 straipsnio 2 dalį įrodymai turi būti renkami pagal prašomosios valstybės teisę. Todėl apklausa turi vykti vokiečių kalba (kai kuriuose Austrijos teismuose taip pat leidžiama vartoti kroatų, slovėnų arba vengrų kalbą). Prašantysis teismas taikant specialią tvarką, kai yra vykdomas jo prašymas rinkti įrodymus, gali prašyti vartoti jo oficialiąją kalbą (arba bet kurią kitą kalbą). Tačiau prašomasis teismas gali atsisakyti tai daryti, jeigu tai neįmanoma dėl didelių praktinių sunkumų (Reglamento 10 straipsnio 3 dalis).

b) Pagal Reglamento 17 straipsnio 6 dalį prašomasis teismas turi rinkti įrodymus tiesiogiai pagal savo valstybės narės teisę, taigi viena iš oficialiųjų kalbų, kuri yra leidžiama pagal šią teisę. Tačiau kaip prašomoji valstybė narė Austrija pagal 17 straipsnio 4 dalį turi teisę reikalauti, kad renkant įrodymus būtų vartojama jos kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Kalbant apie netiesioginį įrodymų rinkimą, neatsižvelgiant į kompensaciją pagal Reglamento 18 straipsnio 2 dalį, už vertėjų žodžiu dalyvavimą pirmiausia yra atsakingas prašomasis teismas. Tačiau dalyvaujantys teismai turėtų bendradarbiauti konstruktyviai (taip pat ir kitose srityse).

Kalbant apie tiesioginį įrodymų rinkimą, pagal Reglamento 17 straipsnį atsakomybė už vertėjų žodžiu dalyvavimą pirmiausia tenka prašančiajam teismui.

Pagal 17 straipsnį nereikalaujama, kad prašomoji valstybė narė suteiktų pagalbą šiuo klausimu, tačiau tokia pagalba nedraudžiama. Pagal Teismų jurisdikcijos įstatymą – (JN, *Jurisdiktionsnorm*) 39a straipsnio 4 dalį reikalaujama, kad teisminę pagalbą teikiantis teismas praktiškai padėtų rinkti įrodymus užsienio teismo prašymu. Pavyzdžiui, tokia pagalba apimtų tinkamo vertėjo žodžiu suradimą.

Sprendimas dėl valstybės, kurios vertėjai žodžiu turi dalyvauti, turi būti priimtas atsižvelgiant į tai, kas konkrečiu atveju yra tinkama.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Asmuo, kurį numatoma apklausti, apklausai per vaizdo konferenciją Austrijoje šaukiamas taip pat ir taikant tuos pačius pranešimo laikotarpius, kurie būtų taikomi, jeigu asmuo būtų šaukiamas į bylos nagrinėjimą teismo posėdyje.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu vaizdo konferencija rengiama naudojant interneto protokolą (IP), jokie skambučių mokesčiai netaikomi. Jeigu vaizdo konferencija rengiama per ISDN, skambintojams teks mokėti tiek pat kiek ir už telefono skambučių. Šios išlaidos skiriamos atsižvelgiant į įrenginio, į kurį skambinama, buvimo vietą.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Už tai pirmiausia atsako prašantysis teismas, kuriam yra privaloma Reglamento 17 straipsnio 2 dalis ir kuris paprastai pats kviečia atitinkamus asmenis dalyvauti vaizdo konferencijoje. Jeigu Austrijos centrinė įstaiga arba Austrijos teismas pastebi, kad rengiantis tiesioginiam įrodymų rinkimui arba juos tiesiogiai renkant galėjo būti pažeista Reglamento 17 straipsnio 2 dalis, centrinė įstaiga arba Austrijos teismas, bendradarbiaudami su prašančiuoju teismu, turi užtikrinti, kad šios nuostatos būtų tinkamai laikomasi. Austrijos teismo darbuotojai apmokomi taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1206/2001, be to, Teisingumo ministerijos intranete jiems pateikiamas Vaizdo konferencijų tarptautinėse bylose vadovas.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Asmens tapatybei patikrinti naudojami asmens tapatybės dokumentai su nuotrauka. Asmens tapatybė taip pat tikrinama atliekant apklausą (ZPO 340 straipsnio 1 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešai komis ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešai komis?

Nuostatos, susijusios su šalių priesaikos davimu, pateikiamos ZPO 377 ir 379 straipsniuose, o skirtos liudytojams – ZPO 336–338 straipsniuose.

Priesaiką privalo duoti ir šalys, ir liudytojai. Nors šalys negali būti teisiškai verčiamos duoti priesaiką, liudytojai gali būti baudžiami už neteisėtą atsisakymą prisiekti (ZPO 325 ir 326 straipsniai; bausmės yra tokios pat kaip ir už atsisakymą duoti parodymus ir apima baudas arba laisvės atėmimą iki 6 savaičių). Pagal Baudžiamojo kodekso (StGB – *Strafgesetzbuch*) 288 straipsnio 2 dalį už melagingų parodymų davimą arba patvirtinimą davus priesaiką arba kitokį melagingą teisės aktuose numatytos priesaikos davimą baudžiama laisvės atėmimu nuo 6 mėnesių iki 5 metų.

Jeigu bylos šalis davė melagingus parodymus prieš tai neprisiekusi, tai nelaikoma nusikaltimu, už kurį baudžiama. Tačiau jeigu liudytojas neprisiekė, tačiau davė melagingus parodymus, gali būti nuteistas iki 3 metų laisvės atėmimo bausme (StGB 288 straipsnio 1 dalis).

Pagal įvadinio įstatymo dėl Civilinio proceso kodekso (EGZPO – *Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung*) XL straipsnį būtina laikytis 1868 m. gegužės 3 d. Įstatymo, Imperijos teisės leidinys (RGL.) Nr. 33 (Priesaikos tekstas ir kiti formalumai) nuostatų (žr. <http://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=00000067>).

Pagal ZPO 336 straipsnio 1 dalį ir 377 straipsnio 1 dalį asmenys, anksčiau teisti už melagingus parodymus arba asmenys, kuriems dar nėra 14 metų, arba asmenys, kurie nepakankamai supranta priesaikos pobūdį ir reikšmę dėl to, kad dar nėra subrendę ar dėl psichinės negalios, negali duoti priesaikos, todėl negali būti prisaikdinami.

Minėtos nuostatos, susijusios su priesaiką davusio liudytojo ar šalies apklausa, negali būti taikomos Neginčo teisenos įstatyme numatytais atvejais (AußStrG 35 straipsnis).

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visur, kur yra Teisingumo ministerijai priklausanti vaizdo konferencijos įranga, vienas darbuotojas yra atsakingas už vaizdo konferencijos įrangos priežiūrą. Šis asmuo gali valdyti vaizdo konferencijos įrangą ir keisti smulkius nustatymus. Visa vaizdo konferencijų įranga yra susieta su centriniu Federalinės teisingumo ministerijos (BMJ – *Bundesministerium für Justiz*) IT departamento skyriumi. Iš ten IT administratoriai gali valdyti visas Austrijoje esančias vaizdo konferencijos sistemas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Prašantysis teismas turi pateikti tokią informaciją:

IP adresą ir (arba) ISDN numerį su skambinimo kodu;

prašančiojo teismo darbuotojo, atsakingo už techninius nuotolinės įrangos aspektus, vardą, pavardę, telefono numerį ir e. pašto adresą.

Paskutinis naujinimas: 02/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Lenkija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Lenkijoje įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose 10–12 straipsnius ir 17 straipsnį, taip pat pagal 1970 m. kovo 18 d. Hagos konvenciją dėl įrodymų civilinėse arba komercinėse bylose paėmimo užsienyje (2000 m. teisės aktų leidinys *Dziennik Ustaw* Nr. 50, 582 punktą), taikomą kitoms valstybėms (kurioms reglamentas netaikomas).

Vaizdo konferencijos reglamentuojamos Civilinio proceso kodekso 235 straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 2010 m. vasario 24 d. Teisingumo ministro potvarkiu dėl techninės įrangos ir išteklių, kuriuos naudojant įrodymus civilinėse bylose galima rinkti nuotoliniu būdu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Pagal Lenkijos teisę šio pobūdžio apribojimai netaikomi: ekspertai, šalys ir liudytojai gali būti apklausiami per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Lenkijos teisėje nenustatyta jokių ypatingų apribojimų įrodymų, kurie gali būti renkami per vaizdo konferenciją, rūšiai.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Lenkijos teisėje nenumatyta jokių ypatingų apribojimų dėl vietos, kurioje asmenys turi būti apklausiami per vaizdo konferenciją. Paprastai asmenys apklausiami teisme pagal Reglamento Nr. 1206/2001 17 straipsnį, pagal kurį sprendimą dėl apklausos vietos priima prašantysis teismas.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Lenkijos teisėje nėra jokių išsamių nuostatų dėl naudojant vaizdo konferenciją rengiamų posėdžių įrašymo; įrodymus renkantis teisėjas sprendžia, ar įrašyti vaizdo konferencijos posėdį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Paprastai apklausa vykdoma lenkų kalba. Jeigu apklausiamas asmuo nesupranta lenkiškai, turi dalyvauti vertėjas žodžiu.

Dėl apklausos pagal 17 straipsnį specialių nuostatų nėra, tačiau jeigu centrinė įstaiga sutinka tiesiogiai rinkti įrodymus, ji gali reikalauti prašančiojo teismo vertėjo žodžiu.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Iš esmės apklausose pagal 10–12 straipsnius prašomasis teismas turi pasirūpinti vertėjo žodžiu dalyvavimu (paprastai iš prisiekusiųjų vertėjų žodžiu sąrašo). Tačiau išimtiniais atvejais teismas gali sutikti su šalies siūlomu vertėju žodžiu.

Posėdžiuose pagal 17 straipsnį, jeigu centrinė įstaiga reikalauja, kad prašantysis teismas suteiktų vertėją žodžiu, prašomasis teismas užtikrina vertėjo žodžiu dalyvavimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Rengiant apklausas pagal 10–12 straipsnius prašomasis teismas praneša liudytojui ir (arba) šaliai apie posėdžio laiką ir vietą likus bent 7 dienoms iki posėdžio dienos. Išimtinėmis aplinkybėmis prašomasis teismas praneša liudytojui ir (arba) šaliai apie posėdžio laiką ir vietą likus 3 dienoms iki posėdžio dienos.

Jeigu posėdžiai rengiami pagal 17 straipsnį, centrinė įstaiga praneša liudytojui ir (arba) šaliai, kad sutiko su apklausa ir kad apklausa gali vykti tik savanoriškai, netaikant prievartos priemonių. Prašantysis teismas turi pranešti apie posėdžio laiką ir vietą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu prašomasis teismas patirtų išlaidų dėl įrodymų rinkimo naudojant šiuolaikines technologijas, teismas taiko Civilinio proceso kodekso 11351 straipsnio 3 dalį, kurioje numatyta, kad jeigu siekiant įvykdyti užsienio šalies teismo ar kitos valdžios institucijos prašymą gali būti patirtos išlaidos, susijusios su kito

būdo nei numatytasis Lenkijos teisėje naudojimu, teismas nevykdo prašymo, kol užsienio valstybės teismas ar kita valdžios institucija per nustatytą terminą neatliks atitinkamo išankstinio mokėjimo.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Centrinė įstaiga praneša liudytojui ir (arba) šaliai, kad sutinka su apklausa ir kad apklausa gali vykti tik savanoriškai, netaikant prievartos priemonių.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Teismas patikrina asmens tapatybę, prašydamas jo pateikti atitinkamą dokumentą, pavyzdžiui, asmens tapatybės kortelę, pasą arba vairuotojo pažymėjimą.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Jeigu apklausa rengiama pagal 17 straipsnį ir prašantysis teismas praneša centrinei įstaigai, kad ketina išklausti liudytojo, kuriam reikės prisiekti, parodymus, centrinė įstaiga gali paprašyti priesaikos teksto. Jeigu priesaika prieštarauja pagrindiniams prašomosios valstybės teisės principams, centrinė įstaiga turi teisę atsisakyti sutikti su apklausa arba prašyti, kad būtų naudojamas Lenkijos teisėje numatytas priesaikos tekstas.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Paprastai kiekvienas teismas turi darbuotoją, kuris rūpinasi technine įranga. Kilus sunkumų galima susisiekti su Lenkijos ETT kontaktiniu asmeniu.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Apskritai pagal Lenkijos teisę jokios papildomos informacijos nereikalaujama. Tačiau tam tikrais atvejais jos gali reikėti.

Paskutinis naujinimas: 14/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba [\(pt\)](#) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Portugalija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Pagal Portugalijos teisę prašančiojo teismo teisėjas turi tiesiogiai apklausti per vaizdo konferenciją išklausomus asmenis, nedalyvaujant prašomojo teismo teisėjui. Ši taisyklė galioja vidaus byloms, kai apklausama per vaizdo konferenciją. Ta pati tvarka taikoma tarpvalstybinėms byloms, kai prašančiosios valstybės narės teismas prašo surengti apklausą per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį.

Alternatyviai tarpvalstybinėse bylose prašančiosios valstybės narės teismas gali prašyti surengti apklausą per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 10–12 straipsnius.

Toliau išdėstytos svarbiausios nacionalinės proceso taisyklės, kuriomis reglamentuojamas įrodymų rinkimas per vaizdo konferenciją, kai parodymus duoda ekspertai, liudytojai ir šalys.

Ekspertai

Civilinio proceso kodekso (Código de Processo Civil) 486 straipsnis

Ekspertų dalyvavimas baigiamajame posėdyje

1. Jeigu to prašo viena iš šalių arba įpareigoja teisėjas, ekspertai dalyvauja baigiamajame posėdyje ir davę priesaiką pateikia visus prašomus paaiškinimus.
2. Įstaigų, laboratorijų ar oficialių tarnybų ekspertai išklausomi per vaizdo konferenciją jų darbo vietoje.

Liudytojai

Civilinio proceso kodekso 502 straipsnis

Apklausa per telekonferenciją

1. **Liudytojus**, gyvenančius ne apylinkėje, o jeigu tai yra autonominis regionas, ne atitinkamoje saloje, šalys pristato pagal 507 straipsnio 2 dalį, jeigu šie asmenys šiuo tikslu padarė pareiškimą, siūlydamiesi būti liudytojais, arba jie išklausomi per telekonferenciją, surengus specialų posėdį jų gyvenamosios vietos apylinkės teisme.
2. Bylą nagrinėjantis teismas nustato posėdžio datą pasitaręs su teismu, kuriame liudytojas turi duoti parodymus, ir siunčia liudytojui šaukimą į posėdį.
3. Apklausa dieną liudytojai patvirtina savo tapatybę teismo, kuriame duodami parodymai, pareigūnui, tačiau nuo šiol apklausą per telekonferenciją vykdo bylą nagrinėjantis teismas ir abiejų šalių advokatai, nesant reikalo dalyvauti parodymų davimo vietos teismo teisėjui.
4. Užsienyje gyvenantys liudytojai apklausiami per telekonferenciją, jeigu jų gyvenamojoje vietoje yra prieinamos būtinos techninės priemonės.
5. Jeigu bylos nagrinėjamos Lisabonos ir Porto miestų regionuose, apklausa per telekonferenciją nerengiama, jeigu liudytojas yra atitinkamo rajono gyventojas, išskyrus 520 straipsnyje numatytus atvejus.

Civilinio proceso kodekso 520 straipsnis

Tiesioginis teismo ir parodymus duodančio asmens bendravimas

1. Jeigu asmeniui, kuris turi duoti parodymus, neįmanoma arba nepaprastai sunku laiku atvykti į teismą, teisėjas, pasitaręs su šalimis, gali nustatyti, kad visa informacija, kurią reikia išsiaiškinti siekiant priimti tinkamą sprendimą byloje, būtų pateikiama telefonu arba kitomis tiesioginio ryšio tarp teismo ir liudytojo priemonėmis, jeigu faktinių aplinkybių, kurios turi būti tiriamos ar išsiaiškintos, pobūdis yra suderinamas su vykstančiu procesu.
2. Teismas privalo turimomis priemonėmis užtikrinti, kad parodymai būtų duodami teisingai ir laisvai, visų pirma nustatyti, kad liudytoją jam duodant parodymus lydėtų teismo pareigūnas ir kad parodymų turinys ir jų davimo aplinkybės būtų užprotokuluotos.
3. 513 straipsnio nuostatos (priesaika ir pirminė teisėjo apklausa) ir ankstesnio straipsnio 4 dalies pirma pastraipa (teisėjas gali įpareigoti dar kartą duoti parodymus asmeniškai teisėjo akivaizdoje) taikomos byloms, kurioms taikomas šis straipsnis.

Šalys

Civilinio proceso kodekso 456 straipsnis

Parodymų davimo laikas ir vieta

1. Paprastai parodymai turi būti duodami baigiamajame posėdyje, nebent tai skubu arba liudytojas negali atvykti į teismą.
2. 502 straipsnio taisyklės dėl parodymų davimo per telekonferenciją taikomos **šalims**, gyvenančioms ne rajono teritorijoje, o jeigu tai yra autonominis regionas – ne atitinkamoje saloje.
3. Parodymai taip pat gali būti duodami parengiamajame posėdyje ir tokiu atveju taikomos ankstesnės pastraipos nuostatos, pritaikant jas pagal poreikius.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Nenustatyta jokių konkrečių apribojimų. Pagal Portugalijos teisę liudytojus, šalis ir ekspertus leidžiama išklausti per vaizdo konferenciją pirmiau nurodytose taisyklėse nustatyta tvarka.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Žr. atsakymą į pirmesnę klausimą.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai per vaizdo konferenciją asmuo turi būti apklausiamas teisme. Tačiau oficialiųjų tarnybų ekspertai per vaizdo konferenciją gali būti apklausiami savo darbo vietoje. Išimtiniais atvejais, Civilinio proceso kodekso 520 straipsnyje (cituoatas atsakant į 1 klausimą) numatytomis aplinkybėmis teismas gali išklausti asmenį per vaizdo konferenciją ir ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, apklausos per vaizdo konferenciją visada įrašomos teismo garso įrašymo sistema pagal Portugalijos civilinio proceso kodekso 155 straipsnį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jei Portugalija yra prašomoji valstybė narė, posėdžio kalba gali priklausyti nuo aplinkybių:

a) jeigu prašymai pateikiami pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 10–12 straipsnius, vartojama portugalų kalba. Jeigu reikia išklausti užsienio piliečius, jie gali kalbėti ir kita kalba, jeigu nekalba portugalų kalba. Tokiu atveju prašantysis teismas turi apie tai pranešti prašomajam teismui, kad šis galėtų į prašomąjį teismą pasikviesti vertėją žodžiu;

b) jeigu prašymai pateikiami pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, vartojama prašančiojo teismo valstybės narės nacionalinės teisės aktuose numatyta kalba. Jeigu reikia išklausti asmenis, kurie nemoka tos kalbos, prašantysis teismas pagal savo nacionalinės teisės aktus gali pakviesti vertėją žodžiu atvykti į prašantįjį teismą. Alternatyviai prašantysis teismas gali prašyti (prašomojo) Portugalijos teismo pakviesti vertėją žodžiu atvykti į prašomąjį teismą.

Bet kuriuo iš a ir b punktuose nurodytų atvejų, kai į prašomosios valstybės narės teismą reikia pakviesti vertėją žodžiu, prašomasis teismas prašo prašančiosios valstybės narės teismo sumokėti vertėjui žodžiu priklausantį atlyginimą, kaip tai numatyta pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 18 straipsnio 2 dalį.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Ši informacija jau pateikta atsakant į 6 klausimą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Portugalijos teisėje apklausos ir asmens šaukimo į teismą procedūra iš esmės reglamentuojama Portugalijos civilinio proceso kodekso 7 straipsnio 3 dalyje, 172 straipsnio 5 ir 6 dalyse, 220 straipsnyje, 247 straipsnio 2 dalyje, 251 straipsnio 1 dalyje, 417, 507, 508 ir 603 straipsniuose.

Apskritai teismo kanceliarija turi savo iniciatyva pranešti liudytojams, ekspertams, šalims ir jų atstovams, kada jiems reikia atvykti į bylos nagrinėjimą teisme pagal teismo nurodymą. Jeigu šalis prašo apklausti liudytoją per vaizdo konferenciją, už liudytojo šaukimą į teismą atsako teismo kanceliarija.

Pranešimai, skirti pakviesti liudytojus, ekspertus ir kitus šalutinius asmenis (pavyzdžiui, vertėją žodžiu ar techninį konsultantą) į teismą siunčiami registruotu paštu, nurodant dalyvavimo teisme datą, vietą ir tikslą. Pranešimai laikomi įteiktais net jeigu gavėjas atsisako priimti pranešimą; pašto paslaugų teikėjas privalo registruoti šią informaciją.

Šaliai skirti šaukimai į teismą dalyvauti teismo posėdyje arba duoti parodymus siunčiami registruotu paštu ir adresuojami atitinkamai šaliai, nurodant dalyvavimo teisme datą, laiką ir tikslą. Tokiu atveju, jeigu šalis paskyrė advokatą arba vienu metu yra atstovaujama ir advokato, ir jo padėjėjo, apie tai būtina pranešti ir advokatui, ir jo padėjėjui.

Šalių atstovams pranešama elektroninėmis priemonėmis pagal 2013 m. rugpjūčio 26 d. Ministro įgyvendinamojo įsakymo (*Portaria*) Nr. 280/2013 25 straipsnį. IT sistema patvirtinama pranešimo pateikimo data.

Teisės aktuose aiškiai nenustatyta, kiek dienų prieš teismo posėdį turi būti įteikiamas pranešimas. Visais pirmiau nurodytais atvejais pranešimas laikomas įteiktu trečią dieną po registracijos arba pateikimo elektroninėmis priemonėmis. Jeigu trečia diena yra ne darbo diena, pranešimas laikomas įteiktu kitą po jos einančią darbo dieną. Todėl praktiniais sumetimais būtina laikytis bent šio pranešimo termino teismo posėdžio dienos atžvilgiu, kad pranešimas galėtų būti laikomas įteiktu tinkamai.

Skubiais atvejais liudytojai, ekspertai, kiti šalutiniai asmenys, šalys ar jų atstovai gali būti šaukiami į teismą (arba jų šaukimas atšaukiamas) telegrama, telefonu arba kitomis panašiomis telekomunikacijų priemonėmis. Pokalbis telefonu visada protokoluojamas bylos protokole ir vėliau turi būti pateikiamas tam tikras rašytinis šio pokalbio patvirtinimas.

Jeigu asmuo, kuris turėjo dalyvauti, neatvyksta, jis privalo pateisinti savo neatvykimą per patį posėdį arba per penkias dienas (kalendorines dienas, tačiau jeigu paskutinė diena yra ne darbo diena, terminas pratęsiamas iki kitos darbo dienos).

Portugalijos teisėje numatytos toliau nurodytos prievartos priemonės, taikomos nedalyvavimo atveju. Jeigu neatvyksta liudytojas, nors jam buvo tinkamai pranešta, ir jeigu jis per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, jam skiriama bauda ir teisėjas gali įpareigoti atvesdinti liudytoją į teismą. Šios sankcijos netaikomos, jeigu bylos nagrinėjimas atidedamas dėl kitų priežasčių nei liudytojo neatvykimas. Jeigu neatvyksta ekspertas ar kitas šalutinis asmuo, nors jam buvo tinkamai pranešta, ir jeigu jis per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, jam skiriama bauda. Jeigu neatvyksta viena iš šalių, nors jai buvo tinkamai pranešta, ir jeigu ji per teisės aktuose nustatytą terminą nepateisina savo neatvykimo, šaliai skiriama bauda ir vertindamas įrodymus teismas gali vertinti šalies neatvykimą savo nuožiūra. Be to, jeigu teismas mano, kad šaliai atsisakius atvykti į teismą neįmanoma įvykdyti įrodinėjimo pareigos, jis gali perkelti įrodinėjimo pareigą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Už vaizdo konferencijos naudojimą netaikomi jokie mokesčiai.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Jeigu Portugalijos teismas yra prašančioji šalis, pateikianti prašymą pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, jis siunčia šaukimą numatomam apklausti asmeniui atvykti į nurodytą kitos (prašomosios) valstybės narės teismą paštu, naudodamas vieną iš būdų, nurodytų atsakant į 8 klausimą, atsižvelgiant į konkrečią bylą. Ši pranešimo paštu galimybė numatyta 2007 m. lapkričio 13 d. Reglamento (EB) Nr. 1393/2007 14 straipsnyje.

Asmuo, kurį reikia išklausti, pranešime informuojamas, kad jo dalyvavimas yra savanoriškas.

Jeigu prašomoji šalis yra Portugalijos teismas, prašantysis teismas turi informuoti asmenis, kuriuos numatoma išklausti, ir pranešti jiems, kad dalyvavimas yra savanoriškas.

Prašančiajam ir prašomajam teismui susitarus tarpusavyje, asmeniui, kurį reikia išklausti, pranešimą gali siųsti ir informaciją, kad jo dalyvavimas yra savanoriškas, gali pateikti prašomosios valstybės narės teismas. Taip gali būti, neatsižvelgiant į tai, ar Portugalijos teismas yra prašančioji, ar prašomoji šalis.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Apklausiai paskirtu laiku teismo pareigūnas patikrina, ar apklausti numatytas asmuo dalyvauja ir praneša teisėjui, kuris atliks apklausą, arba prašančiajam teismui, jeigu šis tiesiogiai atlieka apklausą.

Jeigu apklausą atlieka Portugalijos teisėjas, prasidėjus bylos nagrinėjimui ir prieš asmeniui pradendant duoti parodymus imamasi tokių veiksmų: i) parodymus duodantis asmuo, liudytojas ar ekspertas prisiekia teisėjo akivaizdoje; ii) teisėjas užduoda pirminius klausimus, kad nustatytų išklauso asmens tapatybę. Teisėjas sprendžia, ar atlikti pirminę apklausą siekiant nustatyti išklauso asmens tapatybę, klausdamas jo vardo, pavardės, profesijos, adreso, šeiminės padėties ir kitų duomenų, kurių, teisėjo nuomone, reikia asmens tapatybės nustatymo tikslais.

Teisėjas, siekdamas įvertinti parodymų patikimumą, taip pat klausia išklauso asmens, ar jis yra kurios nors iš šalių giminaitis, draugas ar priešas, ir ar jis yra tiesiogiai ar netiesiogiai suinteresuotas byla.

Jeigu per pirminę apklausą teisėjas nustato, kad liudytojas netinka liudyti arba nėra tas asmuo, kurį reikia apklausti, jis neleidžia tokiam liudytojui duoti parodymų. Liudytojas netinka duoti parodymų, jeigu, nors ir neturi psichologinių nukrypimų, jis natūraliai negeba (fiziniai ar psichiniai gebėjimai) duoti parodymų.

Per pirminę apklausą teisėjas taip pat gali patikrinti, ar pagal Portugalijos civilinio proceso kodeksą liudytojai ar šalys gali atsisakyti duoti parodymus.

Toliau nurodyti asmenys gali atsisakyti duoti parodymus kaip liudytojai (išskyrus atvejus, kai reikia nustatyti vaiko gimimą ar mirtį):

- tiesiosios aukštutinės linijos giminačiai byloje, susijusiose su jų palikuonimis, ir įtėviai byloje, susijusiose su jų įsivaikintais vaikais, ir atvirkščiai;
- uošvis arba uošvienė byloje, susijusioje su jų žentu arba marčia ir atvirkščiai;
- sutuoktiniai arba buvę sutuoktiniai byloje, susijusiose su kitu sutuoktiniu arba buvusiu sutuoktiniu;
- bet kuris asmuo, kuris gyvena ar gyveno kartu su kita bylos šalimi panašiai kaip susituokusi pora.

Teisėjas privalo informuoti pirmiau išvardytus asmenis, kad jie turi teisę atsisakyti duoti parodymus.

Asmenys, kurie yra saistomi profesinės paslapties, tarnybos arba valstybės paslapties kaip valstybės pareigūnai, atleidžiami nuo pareigos duoti parodymus dėl faktinių aplinkybių, kurioms taikoma ši paslaptis. Tokiais atvejais teisėjas patikrina atsisakymo teisėtumą ir prireikus netaiko jų pareigos saugoti paslaptį.

Šalys gali duoti parodymus tik dėl asmeninių faktinių aplinkybių. Civilinėje byloje neleidžiama, kad šalies įrodymai būtų daugiausia susiję su nusikalstamais ar neteisėtais veiksmais, dėl kurių šalis yra atsakovė baudžiamojoje byloje.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal Portugalijos teisę:

prieš renkant įrodymus teisėjas įspėja apklausiamą asmenį apie priesaikos, kurią šis asmuo turės duoti, moralinę reikšmę, primena pareigą sakyti tiesą ir sankcijas už melagingus parodymus.

Tada teisėjas paprašo liudytoją duoti tokią priesaiką: „*Prisiekiu savo garbe, kad kalbėsiu visą tiesą ir tik tiesą.*“

Atsisakymas duoti priesaiką prilygsta atsisakymui duoti parodymus; abiem atvejais, nesant pateisinimo, baudžiama kaip už nepagarbą teismui, jeigu teisėjas atitinkamai apkaltintų asmenį.

Jeigu kitos valstybės narės teismas renka įrodymus tiesiogiai iš Portugalijos per vaizdo konferenciją pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį, prašančiosios valstybės narės teismas turi pateikti (prašomajam) Portugalijos teismui toliau nurodytus parodymus duosiančio asmens identifikacinius duomenis: vardas, pavardė, profesija, adresas, šeiminė padėtis ir kita informacija, kurią jis laiko būtina tapatybės nustatymo tikslais, taip pat, kokio statuso būdamas asmuo bus išklaustas (pvz., kaip šalis, liudytojas, ekspertas, patarėjas techniniais klausimais), kalba, kuria asmuo kalba ir ar būtina į prašomąjį teismą kviešti vertėją žodžiu.

Šie duomenys yra būtini, kad (prašomasis) Portugalijos teismas galėtų, viena vertus, imtis veiksmų ir pakviesti vertėją žodžiu ir, kita vertus, patikrinti numatomo apklausti asmens dalyvavimą vaizdo konferencijai paskirtu laiku.

Tačiau, kadangi Portugalijos teisėjas byloje nedalyvauja, priesaika per vaizdo konferenciją duodama prašančiosios valstybės narės teismo teisėjo akivaizdoje. Tas pats taikoma pirminei apklausai, jeigu ji rengiama, taip pat klausimams, susijusiems su tinkamumu arba atsisakymu duoti parodymus arba liudytojų atleidimu nuo pareigos duoti parodymus, nes juos sprendžia prašančiojo teismo teisėjas pagal prašančiosios valstybės narės civilinio proceso teisę, kaip numatyta 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnio 6 dalyje.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Prašantysis teismas ir prašomasis teismas (kai tik centrinė įstaiga jį nustatė) turėtų užmegzti tiesioginį tarpusavio ryšį, kad suplanuotų vaizdo konferenciją ir susitartų dėl išankstinės bandomosios vaizdo konferencijos datos.

Dėl praktinių priežasčių, jeigu tai įmanoma, bandomąsias vaizdo konferencijas geriau rengti prieš informuojant liudytoją; šiuo tikslu bandomosios vaizdo konferencijos data turi būti numatoma pakankamai anksti, kad būtų galima laiku informuoti liudytoją.

Bandomosios vaizdo konferencijos dieną ir vaizdo konferencijos posėdžio dieną kiekviename teisme turėtų dalyvauti IT technikos specialistas, telekomunikacijų technikos specialistas arba atitinkamų žinių turintis teismo pareigūnas.

Portugalijoje teismuose vykstančias vaizdo konferencijas aptarnauja Finansų valdymo ir teisingumo infrastruktūros instituto (*Instituto de Gestão Financeira e Estruturas da Justiça* arba IGFEJ) specialieji darbuotojai.

Dėl organizacinių priežasčių, jeigu tai įmanoma, IGFEJ apie bandomosios vaizdo konferencijos ir posėdžio datą reikėtų pranešti prieš 3 dienas. Taip IGFEJ gali patikrinti, ar yra tenkinamos būtinos vaizdo konferencijos rengimo techninės sąlygos, iš karto imtis veiksmų, jeigu teismams kiltų tarpusavio ryšio nesklandumų, ir stebėti bandomąsias vaizdo konferencijas.

Vaizdo konferencijos planavimas kitoje valstybėje narėje Portugalijos teismo prašymu

(Prašantysis) Portugalijos teismas pirmiausia turi prašyti IGFEJ sudaryti būtinas technines sąlygas vaizdo konferencijai, įsikišti ir pašalinti kilusias teismų tarpusavio ryšio kliūtis ir stebėti bandomąsias vaizdo konferencijas.

Siekdamas pašalinti techninius nesklandumus, Portugalijos teismas prašomosios valstybės narės teismo prašo paskirti atsakingą vaizdo konferencijų aptarnavimo darbuotoją, kuris stebėtų bandomąją vaizdo konferenciją ir (arba) teiktų būtiną techninę pagalbą, bendradarbiaudamas su Portugalijos technikos specialistais.

Jeigu prašančioji šalis yra Portugalijos teismas, paprastai jis prašo *EJN-civil* (Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose) informacijos centro Portugalijoje pagalbos, ir šis centras tiesiogiai kreipiasi į prašomuosius teismus, kad nustatytų bandomosios ir tikrosios vaizdo konferencijos datą. Jeigu informacijos centras sužino apie techninius nesklandumus, jis tiesiogiai susisiečia su kiekvienos dalyvaujančios valstybės narės darbuotojais, atsakingais už vaizdo konferencijas, prašo būtinų jungčių, informacijos ar techninių pakeitimų ir atitinkamai informuoja dalyvaujančius teismus. Taip galima įveikti kalbos barjerą ir sėkmingai surengti vaizdo konferenciją.

Vaizdo konferencijos planavimas Portugalijos teisme kitos valstybės narės prašymu

Portugalijoje centrinė įstaiga, atsakinga už kitos valstybės narės prašymų gavimą ir priėmimą pagal 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento (EB) Nr. 1206/2001 17 straipsnį yra Teisingumo administravimo generalinis direktoratas (*Direcção-Geral da Administração da Justiça* arba DGAJ). Priėmus prašymą, DGAJ prašančiosios valstybės narės teismui nurodo (prašomąjį) Portugalijos teismą, kuriame bus rengiama vaizdo konferencija. Po to prašantysis ir prašomasis teismas turi tiesiogiai susitarti tarpusavyje dėl to, kada pirmiausia bus rengiama bandomoji konferencija ir kada – vaizdo konferencijos posėdis.

DGAJ kaip centrinė įstaiga padeda prašančiajam ir prašomajam teismui tiesiogiai palaikyti ryšius, taip pat ryšius su IGFEJ vaizdo konferencijos darbuotojų komanda, kad būtų pašalinti visi techniniai nesklaidumai. Be to, EJN-civil informacijos centras Portugalijoje paprašytas gali padėti palaikyti reikalingus ryšius. Palaikydami tiesioginį ryšį, teismai rezervuoja vaizdo konferencijų kambarį ir paskiria darbuotojus, kurie nustatytą technines jungtis ir stebėtų vaizdo konferencijas atitinkamai prašančiajame ir prašomajame teisme. Portugalijoje paprastai pasirenkamas atitinkamų žinių turintis teismo pareigūnas, pageidautina kartu su Portugalijos teismo IT technikos specialistu.

Jeigu vaizdo konferencija rengiama naudojant IP, tai būtina turi būti daroma iš Portugalijos. Šiuo tikslu Portugalijos teismas iš anksto prašo IGFEJ užtikrinti išorinę jungtį.

Jeigu vaizdo konferencijos rengiamos per telefono liniją (ISDN), su Portugalijos teismais galima susijungti iš kitų valstybių narių teismų.

Jeigu kyla techninių nesklaidumų, reikiamą pagalbą gali suteikti Portugalijos teismo arba IGFEJ IT technikos specialistas.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Pateikiant prašymą surengti vaizdo konferenciją į 2001 m. gegužės 28 d. Reglamento Nr. 1206/2001 priedo I formos 12 laukelį turi būti įrašoma toliau nurodyta informacija.

1. Prašančiojo teismo naudojamos vaizdo konferencijos įrangos techninė informacija, būtent:

naudojamas ryšio protokolas (pvz., H.323, H.320);

vaizdo protokolai (pvz., H.261, H.263 ir H.264);

garso protokolai (pvz., G.711a, G.711u, G.722, G.729);

jei reikia, turinio dalijimosi protokolas (pvz., H.239 arba BFCP (SIP));

saugumas: H.235 ir atitinkamas palaikomas šifravimas;

maksimalus palaikomas dažnių juostos plotis;

atskirai MCU arba tinklų sietuvo įranga;

jeigu tai yra MCU arba tinklų sietuvas, ar yra IVR.

2. Teismo ISDN ir (arba) viešo IP ryšio informacija.

3. Prašymas prieš duodant parodymus numatyti bandomosios vaizdo konferencijos datą.

4. Asmens, teikiančio pagalbą vaizdo konferencijos metu (pageidautina, kad tai būtų teismo pareigūnas kartu su IT ar telekomunikacijų technikos specialistu, padedančiu teismui), vardas, pavardė ir tiesioginiai kontaktiniai duomenys (telefono, fakso numeris ir e. pašto adresas).

Pastaba:

Šioje formoje pateikta informacija nėra privaloma EJN-civil informacijos centrui, teismams ar kitiems subjektams ir institucijoms. Ji taip pat nereikia, kad nereikia susipažinti su taikytiniais teisės aktais. Informacija turi būti nuolat atnaujinama, taip pat atsižvelgiant į teismų praktikos raidą.

Paskutinis naujinimas: 07/10/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiamo dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Rumunija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip. Šiuo atveju taikytinas Įstatymas Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, konkrečiau jo 25 straipsnio 1 ir 3 dalys ir 35 straipsnio 3 dalis.

Nurodyta Rumunijos teisminė institucija gali nuspręsti taikyti specialią procedūrą, jeigu to prašo prašančioji teisminė institucija, tik jeigu tai neprieštarauja Rumunijos teisei. Rumunijos teismas praneša prašančiajai teisminei institucijai apie teismo pavedimų procedūros datą ir vietą, be to, jis gali leisti dalyvauti užsienio teismų teisėjams. Pagal 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 3 straipsnio 3 dalį Teisingumo ministerija vykdo pareigas, susijusias su sprendimais dėl prašymų, pateiktų pagal šio reglamento 17 straipsnį.

Vaizdo konferencija turėtų vykti dalyvaujant apylinkės teismo, turinčio jurisdikciją įrodymų rinkimo vietoje, teisėjui, prireikus padedamam vertėjo žodžiu. Šis teisėjas turi patikrinti numatomo apklausti asmens tapatybę ir užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių Rumunijos teisės principų.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Ne. Pagal teismo pavedimų procedūrą gali būti išklausomi liudytojai ar kiti asmenys (Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 17 straipsnis).

Vis dėlto pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 26 straipsnio 2 dalį teismo pavedimų procedūrą galima atsisakyti vykdyti, jeigu asmuo, kurį numatoma apklausti, negali liudyti dėl tam tikrų Rumunijos teisėje nustatytų draudimų arba jeigu dokumentai, kuriuos reikia perduoti ar tirti, negali būti platinami.

Be to, pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 315, 316 ir 317 straipsnius kaip liudytojai negali būti apklausiami: giminaičiai arba sutuoktinio giminaičiai iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniai, buvę sutuoktiniai, sužadėtiniai ar sugyventiniai, asmenys, kurių santykiai priešiški ar kurie yra konkrečiai suinteresuoti vienos iš šalių atžvilgiu, asmenys, paskelbti neveiksniūs, ir asmenys, nuteisti už melagingus parodymus. Tačiau šalys gali aiškiai arba numanomai susitarti, kad kaip liudytojai taip pat gali būti apklausiami: giminės ir sutuoktinio giminės iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniai, buvę sutuoktiniai, sužadėtiniai ar sugyventiniai, asmenys, kurių santykiai priešiški ar kurie yra konkrečiai suinteresuoti vienos iš šalių atžvilgiu.

Teismo bylose dėl tėvystės nustatymo, santuokos nutraukimo ir kitų šeimos santykių gali būti apklausiami giminės ir sutuoktinio giminės iki trečiojo laipsnio (įskaitytinai), išskyrus palikuonis.

Nuo pareigos duoti parodymus atleidžiami šie asmenys:

1) dvasininkai, gydytojai, vaistininkai, advokatai, notariai, antstoliai, tarpininkai, akušerės ir slaugės, taip pat visi kiti specialistai, kurie pagal teisės aktus privalo užtikrinti konfidencialumą arba saugoti profesinę paslaptį, susijusią su faktinėmis aplinkybėmis, kurias jie sužinojo darbe arba versdamiesi savo profesine veikla, net jeigu ją jau nutraukė;

2) teisėjai, prokurorai ir valstybės pareigūnai, net jeigu jie jau nebeeina pareigų, dėl slaptų aplinkybių, apie kurias jie sužinojo eidami pareigas;

3) asmenys, kuriems ar kurių giminaičiams ar jų sutuoktinio giminaičiams iki trečiojo giminystės laipsnio (įskaitytinai), sutuoktiniams, buvusiams sutuoktiniams, sužadėtiniams ar sugyventiniams gali kilti baudžiamosios sankcijos ar viešo pasmerkimo grėsmė.

Šie asmenys, išskyrus dvasininkus, vis dėlto gali duoti parodymus, jeigu šalis, suinteresuota šios paslapties išsaugojimu, atleidžia juos nuo konfidencialumo ar profesinės paslapties pareigos, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose numatyta kitaip. Teisėjai, prokurorai ir valstybės pareigūnai taip pat gali duoti parodymus, jeigu institucija, kuriai jie dirba ar dirbo, dėl to duoda sutikimą.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jokių apribojimų nėra. Pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 17 straipsnį per teismo pavedimų procedūrą galima išklausti liudytojus ar kitus dalyvaujančius asmenis, gauti dokumentus, parengti eksperto išvadą, taip pat atlikti tyrimą ar gauti kitus būtinus dokumentus ar informaciją konkrečiai bylai išspręsti.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Jokių apribojimų nėra. Vis dėlto pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 16 straipsnį, 261 straipsnio 1 dalį ir 314 straipsnį įrodymus gauna byla nagrinėjantis teismas. Jeigu dėl objektyvių priežasčių įrodymus galima gauti tik už teismo buveinės vietos ribų, taikant teismo pavedimų procedūrą įrodymus gali rinkti to paties ar net žemesnio lygmens teismas, jeigu toje vietoje nėra to paties lygmens teismo. Teismas, kuriam tai patikėta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba netgi joms nedalyvaujant, jeigu jos buvo teisėtai pašautos į teismą, ir kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, jis atlieka tokias pat pareigas kaip ir besikreipiantis teismas. Jeigu liudytojas dėl ligos ar kitos rimtos kliūties negali dalyvauti teisme, jis gali būti išklaustas savo buvimo vietoje, tačiau būtina taikyti šalių šaukimo į teismą procedūrą.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, tai yra leidžiama pagal Įstatymo Nr. 304/2004 dėl teismų veiklos organizavimo (nauja redakcija) 13 straipsnį.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) rumunų kalba;

b) rumunų kalba, nes prašomasis Rumunijos teismas turėtų surašyti apklausos protokolą, kuriame nurodoma apklausos data ir apklausos vieta, apklausto asmens tapatybė, informacija apie priesaikos davimą, apklausos techninės sąlygos ir kt.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Prašantysis teismas yra atsakingas už vertėjų žodžiu suteikimą pagal Įstatymo Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose 27 straipsnį. Prireikus prašomasis Rumunijos teismas gali padėti surasti vertėją žodžiu iš Rumunijos, pateikdamas prašančiajam teismui vertėjų žodžių sąrašą.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Bent vienas mėnuo ir ne ilgiau kaip trys mėnesiai.

Šiuo atveju taikytinas Įstatymas Nr. 189/2003 dėl tarptautinės teisinės pagalbos civilinėse ir komercinėse bylose, konkrečiai jo 25 straipsnio 3 dalis.

Rumunijos teismas praneša prašančiajam teisminei institucijai apie teismo pavedimų procedūros datą ir laiką. Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 261 straipsnio 4 dalį teismas, kuriam tai patikėta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba netgi joms nedalyvaujant, jeigu jos teisėtai pašautos į teismą, ir, kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, turi tas pačias pareigas kaip ir besikreipiantis teismas.

Tačiau kadangi santykiuose su užsienio įstaigomis yra taikomos dvi procedūros (pranešimo procedūra renkant įrodymus), manome, kad praktiškai laikotarpis turėtų būti bent vienas mėnuo ir ne ilgiau kaip 3 mėnesiai, laikantis esamų nuostatų dėl:

– 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse („dokumentų įteikimas“) ir panaikinančiame Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 numatyto prašymo įteikti dokumentus vykdymo, t. y. reikėtų numatyti bent 1 mėnesio terminą, kuris yra būtinas siekiant faktiškai įvykdyti prašymą įteikti dokumentus paštu kartu su gavimo patvirtinimu;

– prašančiojo teismo pareigų tenkinti prašomojo teismo prašymus dėl papildomos informacijos teikimo arba išankstinio mokėjimo ar užstato sumokėjimo ir pan., kaip nurodyta 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.

Priežastys būtų susijusios su laiku, skirtu korespondencijos su prašančiuoju teismu ar liudytoju vertimui, ir laiku, skirtu laiškamsi siųsti į užsienį, dideliu darbo krūviu, o ne vien su vaizdo konferencijos grafiku.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Išlaidų neįmanoma apskaičiuoti, nes jos skiriasi atsižvelgiant į laiką ir valstybę. Jos turėtų būti sumokamos banko pavedimu į apeliacinio teismo kaip antrinės leidimą suteikiančios įstaigos sąskaitą arba į apylinkės teismo kaip trečiosios leidimą suteikiančios įstaigos sąskaitą. Prašomojo Rumunijos teismo išlaidas, patirtas dėl vaizdo ryšio, jo užtikrinimo prašančiojoje valstybėje, užmokesčio vertėjams žodžiu ir išmokų liudytojams bei ekspertams, taip pat išlaidų, patirtų dėl kelionės į prašomąją valstybę, kompensuoja prašantysis užsienio valstybės teismas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Asmuo, kuris turi būti apklaustas, taip pat turėtų būti šaukiamas į teismą pagal naujojo Rumunijos civilinio proceso kodekso nuostatas. Šiam asmeniui prašomojo Rumunijos teismo siunčiamame šaukime reikėtų pranešti, kad dalyvavimas teismo posėdyje yra savanoriškas, priimant sprendimą, kuriuo prašantysis teismas patvirtina įrodymų rinkimą, ar bet kuriuo kitu dokumentu.

Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 261 straipsnio 4 dalį teismas, kuriam tai yra pavesta pagal teismo pavedimų procedūrą, renka įrodymus dalyvaujant šalims arba joms net nedalyvaujant, jeigu jos yra teisėtai pašautos į teismą, ir kalbant apie procedūrą, kuria reikia vadovautis, jam tenka tos pačios pareigos kaip ir besikreipiančiam teismui.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Pagal naujojo Civilinio proceso kodekso 318 straipsnį, prieš išklausdamas parodymus, pirmininkas paprašo liudytojo nurodyti savo vardą, pavardę, profesiją, nuolatinę gyvenamąją vietą ir amžių, ar jis yra vienas iš šalių ar jos sutuoktinio giminaitis ir kokio laipsnio giminystės ryšiai juos sieja, ir ar jis nėra priklausomas nuo vienos iš šalių. Tada pirmininkas atkreipia liudytojų dėmesį į pareigą duoti priesaiką ir jos reikšmę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

Pagal naujojo Rumunijos civilinio proceso kodekso 319 ir 320 straipsnius prieš išklausant liudytoją jis duoda tokią priesaiką: „Prisiekiu sakyti tiesą ir nieko nenutylėti. Tepadeda man Dievas!“.

Liudytojas duoda šią priesaiką uždėjęs ranką ant kryžiaus arba Biblijos. Kalbant apie Dievo paminėjimą priesaikos tekste, ši dalis gali būti keičiama atsižvelgiant į liudytojo religinius įsitikinimus. Minėtos nuostatos netaikomos liudytojui, kurio religija nėra krikščionybė.

Jokio tikėjimo neišpažįstantis liudytojas duoda tokią priesaiką: „Savo garbe ir sąžine prisiekiu sakyti tiesą ir nieko nenutylėti“.

Liudytojai, kurie dėl sąžinės ar tikėjimo neduoda priesaikos, ištaria teismui tokius žodžius: „[sipaieigoju sakyti tiesą ir nieko nenutylėti“.

Nebyliai ir kurtieji duoda priesaiką transkribuodami priesaikos tekstą ir pasirašydami jį, klausos negali turintys asmenys ištaria priesaiką, o kurčnebyliai duoda priesaiką gestų kalba, padedami vertėjo.

Po to, kai liudytojas duoda priesaiką, pirmininkas atkreipia jo dėmesį į tai, kad, nesakydamas tiesos, jis daro nusikaltimą – duoda melagingus parodymus. Visa tai pažymima rašytiniame pareiškime.

Vaikai iki 14 metų, negebantys teismo posėdžio metu priimti sprendimų, gali būti išklaustyti neprisiekę ir dėl to jiems nedraudžiama būti išklaustytiems, tačiau teismas atkreipia jų dėmesį į tai, kad jie turėtų sakyti tiesą, ir vertindamas jų parodymus atsižvelgia į ypatingą jų padėtį.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Kontaktiniai asmenys gali būti apeliacinių teismų IT specialistai, teismo raštinės darbuotojas arba teisėjas. Maždaug 144 iš 244 teismų yra vaizdo konferencijos įranga. Kiekviename iš šių 144 teismų yra 2 vaizdo konferencijos įrangos komplektai.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Paskutinis naujinimas: 31/05/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Slovėnija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Įrodymus galima rinkti per vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, arba šios valstybės narės teismas gali tai daryti tiesiogiai. Visose civilinėse ir komercinėse bylose taikomas Civilinio proceso kodekso (*Zakon o pravdnem postopku*, toliau – ZPP) 114a straipsnis, kuriame numatyta, kad jeigu šalis sutinka, teismas gali leisti šalims ir jų teisiniams atstovams per posėdį būti skirtingose vietose ir atlikti procesinius veiksmus toje vietoje tik jeigu iš teismo posėdžio rengimo vietos iki šalų ir atstovų buvimo vietos ar vietų, ir atvirkščiai, įmanomas vaizdo ir garso perdavimas (vaizdo konferencija). Laikantis šių sąlygų teismas taip pat gali nuspręsti rinkti įrodymus apklaudamas šalis ir liudytojus, taip pat apklaudamas ekspertus.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Vaizdo konferencija gali būti naudojama šalims ir liudytojams apklausti, taip pat ekspertui apklausti. Šalys ir atstovai (pavyzdžiui, advokatai) visus procesinius veiksmus gali atlikti per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Paprastai šalys ir teisiniai atstovai visus procesinius veiksmus gali atlikti iš atokios vietos. Pagal ZPP per vaizdo konferenciją galima rinkti tik išsamiai išvardytus įrodymus (šalių ir liudytojų apklausa, eksperto apklausa). Todėl vaizdo konferencijos negalima naudoti renkant įrodymus, kai reikia patikrinti vietą arba ištirti dokumentus.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai šalys ir teisiniai atstovai visus procesinius veiksmus gali atlikti iš atokios vietos. Netaikomi jokie apribojimai dėl buvimo vietos, jeigu šalis yra ne teisme.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

ZPP 125a straipsnyje numatytas garso ir vaizdo įrašymo per teismo posėdį teisinis pagrindas. Pagal šią nuostatą senato pirmininkas gali įpareigoti įrašinėti teismo posėdžio vaizdą ir garsą. Tai reiškia, kad senato pirmininkas, kuris nagrinėja bylą, turi diskreciją nuspręsti, ar bus įrašomas posėdžio garsas ir vaizdas. Pagal 114a straipsnį šalis neturi teisės reikalauti, kad teismas leistų rengti vaizdo konferenciją. Teismas taip pat gali inicijuoti prašymą surengti vaizdo konferenciją, tačiau tokiu atveju reikalingas šalų sutikimas. Sprendimas, kuriuo teismas įpareigoja rengti vaizdo konferenciją, turi būti priimtas likus pakankamai laiko iki numatomo teismo posėdžio, atsižvelgiant į laiką, reikalingą techniškai pasiruošti, ir šalims turi būti pakankamai anksti pranešta apie tai, ar jos turi atvykti į teismą.

Nuo 2011 m. bent vienoje kiekvieno Slovėnijos apylinkės teismo (11 vietovių) patalpoje įrengta visa vaizdo konferencijai ir tokiam ryšii įrašyti būtina įranga. Galima įrašyti tik garsą ar vaizdą arba ir garsą, ir vaizdą. Teismai taip pat gali naudotis trim mobiliosios vaizdo konferencijos įrangos rinkiniais vietos arba kituose teismuose. Kadangi vaizdo konferencija rengiama centralizuotai, teisėjui įpareigojus, kiekviena vaizdo konferencija gali būti įrašoma.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Pagal reglamento 10–12 straipsnius apklausas gali atlikti prašomasis teismas šio teismo oficialiaja kalba (slovėnų ir nacionalinių bendruomenių kalbomis, kurias oficialiai vartoja šių bendruomenių vietos teismai, t. y. italų arba vengrų), ir prireikus verčiant į šaliai ar kitam bylos dalyviui suprantamą kalbą, jeigu jie to prašo, arba jeigu teismas nustato, kad šalis ar kitas bylos dalyvis nesupranta slovėnų kalbos.

Pagal reglamento 17 straipsnį apklausą tiesiogiai atlieka prašantysis teismas. Tokiu atveju apklausa gali būti atliekama užsienio kalba, jeigu yra užtikrinamas tinkamas vertimas į šaliai ar kitam bylos dalyviui suprantamą kalbą.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu yra pasitelkiami teismo vertėjai, vertėją gali pasikviesti prašomasis arba prašantysis teismas (atsižvelgiant į teismų tarpusavio susitarimą). Be to, teismo vertėjai žodžiu gali būti prašomojo arba prašančiojo teismo ar dar kitoje buvimo vietoje.

Praktiškai teismo vertėjai žodžiu būna asmens, kuriam reikalingas vertimas, buvimo vietoje, t. y. prašomojo teismo vietoje, jeigu apklausos prašantis teismas rengia ją savo kalba pagal reglamento 17 straipsnį arba prašančiojo teismo buvimo vietoje, jeigu apklausą pagal reglamento 10–12 straipsnius rengia prašomasis teismas.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Asmuo, kurį numatoma apklausti, turi būti šaukiamas į teismą asmeniškai ir raštu. Šaukime į teismą, be kita ko, nurodomas asmens apklausos laikas ir vieta. Kai kurie liudytojai dėl senyvo amžiaus, ligos ar sunkios fizinės negalios gali būti apklausiami namuose. Civilinio proceso įstatyme nenurodyta, prieš kiek laiko liudytojams reikia įteikti šaukimą į teismą; tačiau šalims turi būti palikta pakankamai laiko pasirengti teismo posėdžiui – bent 15 dienų nuo šaukimo į teismą įteikimo dienos. Šis terminas netaikomas, jeigu asmuo šaukiamas atvykti į teismą kaip liudytojas.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Pagal ZPP 153 straipsnį rinkti įrodymus prašanti šalis turi sumokėti užstatą renkant įrodymus patirtoms išlaidoms padengti. Jeigu įrodymus, kuriuos numatoma rinkti, siūlo abi šalys, teismas gali nuspręsti, kad abi šalys turi įmokėti sumą lygiomis dalimis. Išlaidos kompensuojamos pagal bylos baigtį. Slovėnijos Respublikoje vaizdo konferencijos yra nemokamos.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

ZPP papildomų sąlygų nenumatyta.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Prieš apklausiant liudytojus jie turi nurodyti savo vardą ir pavardę, tėvavardį, profesiją, adresą, gimimo vietą, amžių ir santykį su šalimis (ZPP 238 straipsnio 3 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priesaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priesaika?

ZPP priesaikos davimas nenumatytas. Pagal 238 straipsnį teismas prieš prasidedant apklausai įspėja liudytojus, kad jie turi sakyti tiesą ir nieko neslėpti, o po to įspėja juos apie melagingų parodymų davimo pasekmes.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

ZPP tokios nuostatos nėra.

Praktiškai likus bent savaitei iki vaizdo konferencijos ryšys išbandomas siekiant patikrinti, ar jis veikia ir yra tinkamos kokybės, taip pat ištaisomi visi trūkumai. Taip užtikrinama, kad per posėdį dalyvaujantis technikos specialistas galėtų nesunkiai valdyti vaizdo konferencijos įrangą, nes bandymus reikia atlikti iš anksto. Teismai pateikdami prašymą arba vėliau apsieičia asmenų, kurie bus atsakingi už techninius vaizdo konferencijos aspektus, kontaktiniais duomenimis.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

ZPP tokios nuostatos nėra.

Praktiškai prašantysis teismas kartu su prašymu siunčia prašomajam teismui formą su visa technine informacija apie vaizdo konferencijos sistemą ir ekspertą, kuris bus atsakingas už vaizdo konferencijos techninius aspektus, kontaktinius duomenis. Abiem teismams reikalinga informacija apie vaizdo konferencijų sistemas, ryšio tipą (ISDN, IP), ryšio greitį, adresą (telefono numeris), bandomosios vaizdo konferencijos kalbą, datą ir laiką, laiko skirtumą, jei jis yra, ir technikos specialisto, atsakingo už techninius klausimus, kontaktiniai duomenys.

Paskutinis naujinimas: 16/03/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingas valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Slovakija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Nors Slovakijos teisėje nėra konkrečių taisyklių, pagal kurias įrodymus būtų galima rinkti dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, nėra ir tai draudžiančių nuostatų. Pagal proceso taisyklės teismas renka įrodymus teismo posėdyje, taip pat, jei tai praktiškai įmanoma, ne teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso (*Občianský súdny poriadok*) 122 straipsnis). Gavęs šalių sutikimą, teismas gali surengti žodinį bylos nagrinėjimą per vaizdo konferenciją arba naudodamas kitą ryšių technologiją (Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalis). Iš esmės šalis turi teisę dalyvauti renkant įrodymus. Įrodymų rinkimui per vaizdo konferenciją speciali tvarka nenumatyta (išskyrus tai, kas nurodyta pirmiau). Todėl taikomas tik įrodymų rinkimo potvarkis (*Nariadenie o výkone dôkazu*), Civilinio proceso kodeksas ir Teismų administracinės ir kanceliarijos taisyklės (*Spravovac a kancelársky poriadok pre súdy*) (2015 m. – 2005 m. lapkričio 11 d. Slovakijos teisingumo ministro dekretas Nr. 543 dėl apylinkių teismų (*okresné súdy*), apygardų teismų (*krajské súdy*), specializuotųjų teismų (*Špeciálny súd*) ir karo teismų (*vojenské súdy*) administracinių ir kanceliarijos taisyklių).

Visi kiti klausimai sprendžiami teismų tarpusavio susitarimu, padedant E.J.N.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Slovakijos teisėje netaikomi jokie apribojimai dėl to, koks asmuo gali būti apklausiamas per vaizdo konferenciją. Pagal Civilinio proceso kodekso 125 straipsnį renkant įrodymus gali būti naudojamos visos priemonės, kurios gali būti naudojamos bylos faktinėms aplinkybėms nustatyti. Visų pirma gali būti apklausiamos šalys, liudytojai ir ekspertai.

Pagal Civilinio proceso kodekso 124 straipsnį renkant įrodymus turi būti laikomasi pareigos užtikrinti įslaptintos informacijos konfidencialumą.

Pagal 100 straipsnio 3 dalį, jeigu teismas nusprendžia atsižvelgti į nepilnamečio nuomonę, ši nuomonė sužinoma per vaiko atstovą arba atitinkamą instituciją, atsakingą už vaiko gerovę, teisinę apsaugą ir socialinę rūpybą, arba apklausiant nepilnamečį net nedalyvaujant vaiko tėvams. Aišku, konkretūs apribojimai priklausytų nuo vaiko amžiaus ir teismo pasirinkto apklausos būdo.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Jokių, išskyrus apribojimus, susijusius su pačiu vaizdo konferencijos pobūdžiu (tai, kad per vaizdo konferenciją neįmanoma apieškoti patalpų ir pan.).

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Paprastai įrodymai renkami teismo posėdyje (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o posėdžiai paprastai rengiami teismo pastate (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 25 straipsnis kartu su 35 straipsniu). Dėl techninių priežasčių būtų sunku apklausą surengti kur nors kitur.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Naudojant vaizdo konferencijų įrangą vaizdo konferenciją taip pat galima įrašyti. Vis dėlto pagal Civilinio proceso kodekso 116 straipsnio 6 dalį žodinis bylos nagrinėjimas per vaizdo konferenciją gali būti rengiamas tik gavus šalių sutikimą. Be šalių sutikimo taikomos bendrosios Civilinio proceso kodekso 44a straipsnio nuostatos, pagal kurias posėdis taip pat gali būti įrašomas naudojant garso įrašymo įrangą. Toks garso įrašas saugomas duomenų laikmenoje, kuri pridedama prie bylos medžiagos.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Šis klausimas nėra konkrečiai susijęs su įrodymų rinkimu užsienyje arba per vaizdo konferenciją. Pagal bendrąsias taisykles Slovakijos teismų posėdžiai visada rengiami oficialiaja kalba, o prireikus kviečiami vertėjai žodžiu.

Jeigu renkant įrodymus dalyvauja teismas, reikėtų, kad prašymą gaunantis teismas surengtų teismo posėdį ir kad todėl įrodymai būtų renkami šio teismo kalba. Jeigu teismas renka įrodymus tiesiogiai pagal 17 straipsnį, jis tai daro savo kalba.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Slovakijos teisėje šiuo klausimu nėra jokių nuostatų. Vertėjai žodžiu parūpinami *ad hoc*, atitinkamiems teismams susitarus tarpusavyje.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Slovakijos teisėje nėra jokių konkrečių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Taikomos bendros taisyklės dėl posėdžių rengimo ir liudytojų bei šalių šaukimo į teismą. Paprastai teismai įrodymus renka per posėdžius (Civilinio proceso kodekso 122 straipsnis), o šaukimas į teismą turi būti įteiktas pakankamai anksti, kad būtų paisoma teisės aktuose nustatyto pasirengimo teismo posėdžiui termino (Teismų administracinių ir kanceliarijos taisyklių 46 straipsnio 3 dalis), kuris „paprastai yra 5 dienos iki numatytos teismo posėdžio datos“ (Civilinio proceso kodekso 115 straipsnio 2 dalis).

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Slovakijos teismai netaiko mokesčių už vaizdo konferencijas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Apskritai teismas posėdžio pradžioje turi pranešti asmeniui apie jo procesines teises ir pareigas. Tai netaikoma, jeigu šiems asmenims atstovauja advokatas (*advokát*). (Civilinio proceso kodekso 5 straipsnis).

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Slovakijos teisėje nėra specialių nuostatų, kuriomis būtų reglamentuojami šie klausimai. Dėl specialios procedūros sprendžiama atitinkamų teismų *ad hoc* sudaromu tarpusavio susitarimu. Taikomos bendrosios nuostatos dėl apklausiamo asmens tapatybės patikros. Šiose nuostatose nurodyta, kad teismo posėdžio pradžioje turi būti nustatoma liudytojo tapatybė ir visos aplinkybės, kurios galėtų paveikti liudytojo patikimumą (šeimos ryšiai ir pan., Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalis).

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešai?

Slovakijos teisėje yra specialiosios nuostatos, kuriomis šie klausimai reglamentuojami tik baudžiamosiose, o ne civilinėse bylose.

Tačiau pagal Civilinio proceso kodekso 126 straipsnio 2 dalį teismai kiekvieno teismo posėdžio pradžioje informuoja liudytojus apie jų parodymų svarbą, liudytojų teises ir pareigas (sakyti tiesą ir nieko nenutylėti) ir baudžiamąsias melagingų parodymų pasekmes. Pažymėtina, kad ši teisės akto nuostata (dėl melagingų parodymų) netaikoma bylos šalims.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visi Slovakijos teismai turi administratorių, kurio galima prašyti suplanuoti išbandyti vaizdo ryšį, nustatyti posėdžio datą ir pan. Administratorius yra apmokytas dirbti su vaizdo konferencijos įranga. Kilus sunkumams administratorius gali susisiekti su teismo technikos specialistu ir pasirūpinti, kad šis specialistas atvyktų į teismo posėdžio dieną.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Būtina techninė informacija, kad būtų nustatytas ryšys su prašančiojo teismo įranga.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Suomija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Gali būti taikomos abi procedūros. Prašyme reikėtų aiškiai nurodyti, kurią procedūrą prašantysis teismas turi omenyje.

Jeigu prašymai pateikiami pagal reglamento 10–12 straipsnius, teismo posėdžiui taikomos Teismo proceso kodekso nuostatos, susijusios su įrodymų pateikimu.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Civilinės ir komercinės teisės bylose tokių apribojimų nėra. Ekspertai ir šalys taip pat gali būti apklausiami per vaizdo konferenciją.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nėra.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Ne.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Vaizdo konferencija rengiamų posėdžių nedraudžiama įrašinėti, tačiau ne visuose teismuose yra reikalinga įranga. Pateikiant prašymą šiuo tikslu reikėtų pateikti atskirą užklausą.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, posėdis rengiamas suomių arba švedų kalba. Jeigu pagal 17 straipsnį rengiamas tiesioginis posėdis, prašantysis teismas nusprendžia, kokią kalbą vartoti.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, dėl vertėjų dalyvavimo ir buvimo vietos susitaria prašantysis ir gaunantysis teismai. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas yra atsakingas už vertėjų dalyvavimą ir sprendimą dėl jų buvimo vietos.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, gaunantysis teismas siunčia asmeniui, kurį numatoma apklausti, rašytinį šaukimą į teismą. Geriausia būtų, jeigu tarp pranešimo įteikimo ir posėdžio dienos būtų bent dvi ar trys savaitės. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas yra atsakingas už pranešimo įteikimą ir būtiną pasirengimą.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu asmuo apklausiamas pagal reglamento 10–12 straipsnius teisme, kuriame yra vaizdo įranga, paprastai dėl vaizdo konferencijos įrangos naudojimo papildomų išlaidų nepatiriama. Jeigu pagal 17 straipsnį asmuo apklausiamas ne teisme, prašantysis teismas atsako už vaizdo konferencijos išlaidas.

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašymą pagal reglamento 17 straipsnio 2 dalį pateikęs teismas privalo atitinkamiems asmenims pranešti, kad įrodymai renkami savanoriškai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Jeigu prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius, gaunantysis teismas nustato asmens, kurį numatoma apklausti, tapatybę ir prirėkus patikrina ją pagal šio asmens tapatybės kortelę arba pasą. Jeigu prašymai pateikiami pagal 17 straipsnį, prašantysis teismas privalo patikrinti asmens, kurį numatoma apklausti, tapatybę.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešaikoms ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešai?

Tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį priešai davimui netaikomi jokie ypatingi reikalavimai. Priešai duodama pagal teisės aktus, taikomus liudytojų apklausiančiam teismui.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploatavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Gaunantysis teismas nurodo tokio kontaktinio asmens vardą ir pavardę.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

– Būtų geriausia, jeigu prašantysis teismas nurodytų kontaktinius asmenis, kurie yra atsakingi už techninius klausimus ir su byla susijusius (teisinius) klausimus.

– Prašyme turėtų būti nurodyti kontaktinių asmenų kontaktiniai duomenys (e. pašto adresas ir (arba) telefono numeris), kad su jais būtų galima susisiekti ir per teismo posėdį, jeigu kiltų sunkumų dėl vaizdo ryšio ar panašių klausimų.

– Jeigu valstybės yra skirtingose laiko zonose, prašyme reikėtų nurodyti, ar paminėtas laikas yra prašančiosios, ar gaunančiosios valstybės laikas.

Paskutinis naujinimas: 13/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Patvirtinamosios informacijos rinkimas vaizdo konferencijos būdu - Švedija

1 Ar įrodymus galima rinkti naudojant vaizdo konferenciją, dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui, ar juos gali tiesiogiai rinkti prašančiosios valstybės narės teismas? Jei taip, kokios atitinkamos nacionalinės procedūros ar kokie įstatymai šiuo atveju taikytini?

Taip, įrodymai gali būti renkami per vaizdo konferenciją dalyvaujant prašančiosios valstybės narės teismui arba tiesiogiai šios valstybės narės teismo. Pagal Įstatymo (2003:493) dėl EB Reglamento dėl įrodymų rinkimo civilinėse ir komercinėse bylose (toliau – įrodymų rinkimo reglamentas) 5 straipsnį įrodymus renka apylinkių teismai (*tingsrätter*). Teismas taikys Teismo proceso kodekso (*rättegångsbalken*) 35 skyriaus 8–11 straipsniuose nustatytas taisykles dėl įrodymų rinkimo ne pagrindinio posėdžio metu, išskyrus kuomet reglamente nustatyta kitaip.

Reikėtų pažymėti, kad tais atvejais, kai įrodymų rinkimo reglamentas netaikomas, taikomos kitų teisės aktų nuostatos, pavyzdžiui, Įstatymo (1946:816) dėl įrodymų rinkimo užsienio teisme nuostatos.

2 Ar yra apribojimų dėl asmenų, kuriuos galima apklausti per vaizdo konferenciją, pavyzdžiui, ar taip galima apklausti tik liudytojus, o gal ir ekspertus arba bylos šalis?

Per vaizdo konferenciją gali būti apklausiami bet kuri šalis, kurią reikia apklausti byloje.

3 Kokie apribojimai taikomi (jei taikomi) įrodymams, kurie gali būti renkami naudojant vaizdo konferenciją?

Nenustatyta jokių specialių apribojimų.

4 Ar taikoma apribojimų dėl to, kur apklausti asmenį per vaizdo konferenciją, t. y. ar tai turi vykti teisme?

Įrodymus renka apylinkių teismai. Kitu atveju nenustatyta jokių specialių apribojimų.

5 Ar leidžiama įrašyti apklausas per vaizdo konferenciją, ir, jei taip, ar yra atitinkama įranga?

Taip, tai leidžiama, yra prieinama įranga.

6 Kokia kalba turi vykti apklausa: a) kai prašymai pateikiami pagal 10–12 straipsnius ir b) kai įrodymai renkami tiesiogiai pagal 17 straipsnį?

a) Posėdis turi vykti švedų kalba, tačiau teismas gali pakviesti vertėją žodžiu.

b) Tai priklauso nuo prašančiosios valstybės taisyklių.

7 Jei reikalingi vertėjai žodžiu, kas atsakingas už jų parūpinimą abiejų rūšių apklausoms ir kur jie turi būti?

Jeigu apklausa vykdoma Švedijoje, sprendimą dėl vertėjų žodžiu priima Švedijos teismas.

8 Kokia tvarka taikoma pasirengimui apklausai ir pranešimui apklaustinam asmeniui apie apklausos laiką ir vietą? Kiek laiko reikia apklausos datai nustatyti, kad asmeniui galėtų būti pranešta prieš pakankamai laiko?

Prašomasis teismas išsiunčia šaukimą asmeniui, kurį reikia apklausti. Šaukime nurodomas laikas ir vieta. Teisės aktuose nenustatyta reikalavimų dėl to, kiek laiko turi būti skiriama sprendimui dėl teismo posėdžio datos priimti.

9 Kokios išlaidos patiriamos dėl vaizdo konferencijų naudojimo ir kaip jos apmokėtinos?

Jeigu to prašo Švedijos teismas, prašantysis teismas turi padengti ekspertų ir vertėjų žodžiu išlaidas, taip pat išlaidas, patirtas dėl vykdymo prašymo pagal specialią procedūrą, ir ryšių technologijų išlaidas, pavyzdžiui, vaizdo ir telekonferencijos išlaidas (žr. Įrodymų rinkimo reglamento 18 straipsnio 2 dalį ir 10 straipsnio 3 bei 4 dalis).

10 Kokie reikalavimai taikomi (jei taikomi) siekiant užtikrinti, kad prašančiojo teismo tiesiogiai apklaustinam asmeniui būtų pranešta, kad apklausa vykdoma savanoriškai?

Prašantysis teismas turi pranešti atitinkamam asmeniui, kad įrodymai pagal Įrodymų rinkimo reglamento 17 straipsnį renkami savanoriškai.

11 Kokia tvarka tikrinama apklaustino asmens tapatybė?

Šiuo tikslu asmens tapatybės patikrai netaikoma jokia speciali tvarka.

12 Kokie reikalavimai taikomi priešai komis ir kokią informaciją turi pateikti prašantysis teismas, jei tiesiogiai renkant įrodymus pagal 17 straipsnį reikalinga priešai komis?

Paprastai taikomos nacionalinės taisyklės dėl priešai komis, o 17 straipsnio taikymui nenustatyta jokių konkrečių sąlygų ar informavimo reikalavimų.

13 Kokios priemonės taikomos užtikrinant, kad vaizdo konferencijos vietoje būtų kontaktinis asmuo, su kuriuo prašantysis teismas galėtų palaikyti ryšius, ir asmuo, su kuriuo būtų galima susisiekti apklausos dieną dėl vaizdo konferencijos įrenginių eksploataavimo ir spręsti kilusias technines problemas?

Visuose teismuose yra darbuotojų, galinčių valdyti vaizdo konferencijų įrangą.

14 Kokią papildomą informaciją turi (jei turi) pateikti prašantysis teismas?

Paprastai papildomos informacijos nereikalaujama.

Paskutinis naujinimas: 02/06/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.